

Bæredygtighed og samfundsansvar

ESG-rapport 2022

Ringkjøbing
Landbobank

Indhold

ESG-rapport 2022

Indledning

Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapport 2022	4–6
Ringkjøbing Landbobanks forretningsmodel	6
Fakta	7

Miljøforhold .....

Hovedresultater 2022	9
CO ₂ -aftrykket fra udlån	10
60 % højere udbytte af samme mængde biomasse	11
Gasforbruget optimeres	11
Handling frem for certificering	12–13
Lokalt ejerskab sikrer opbakning til nye vindmøller	14–15
CO ₂ -aftrykket fra investeringer	16–17
Store forandringer i BankInvests arbejde med bæredygtige investeringer	18–19
Bæredygtigt aftryk	19
Profileringen af investeringskundernes bæredygtighedspræferencer går efter planen	20
Klimavenlig livrente via Letpension er mere end vindmøller og solenergi	21
Bæredygtige møbler i et bæredygtigt byggeri	22
Mange kunder har udskiftet gas- og oliefyr, og flere får muligheden	22
Ladestandere til elbiler	23
Klar til at udstede grønne obligationer	23
Bankens ESG-rating hævet	23
Det indirekte energiforbrug bliver mere grønt	25

Sociale forhold .....

Hovedresultater 2022	27
Høj aktivitet og trivsel følges ad	28
Tilbud om ansøger- og samtaletræning	29
Helhedsrådgivning og sikker adfærd kræver meget uddannelse	30–31
Finansuddannelsen for studenter reddet	31
Ringkjøbing Landbobank og Nordjyske Bank støtter lokale ildsjæle	33

Governance forhold .....

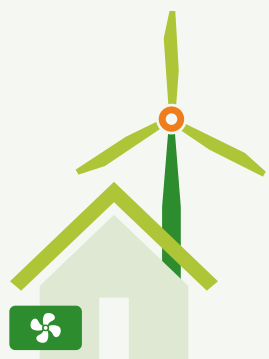
Hovedresultater 2022	35
Kunderne har krav på sikre data	36

Rapportering

Rapportering under taksonomiforordningens artikel 8	37
Miljøforhold	38–41
Sociale forhold	42–47
Governance forhold	48–51

ESG hoved- og nøgletal

Miljøforhold	52–53
Sociale forhold	54–55
Governance forhold	56
Praksis for hoved- og nøgletal	57–61
Øvrige bemærkninger og noter	62
FN Global Compacts Ti Principper	63

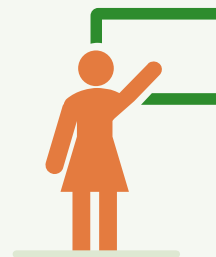
Miljø-
forhold
8

CO₂-aftrykket
fra udlån
10

CO₂-aftrykket
fra investeringer
16

Sociale
forhold
26

Governance
forhold
34

ESG hoved- og
nøgletal
52

Bankens årsrapport for 2022 indeholder en henvisning til ESG-rapporten, som vedrører regnskabsperioden 1. januar – 31. december 2022. Denne ESG-rapport udgør også den lovpligtige redegørelse for samfundsansvar, og ESG-rapporten er således udarbejdet under hensyntagen til bestemmelserne i § 135 og § 135 b i Regnskabsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmægler-selskaber m.fl.).

ESG-rapporten indeholder endvidere de krævede oplysninger i henhold til taksonomiforordningen og et uddrag af bankens CoP (Communication on Progress) rapportering for 2022. Den fulde CoP-rapportering vil blive offentliggjort mellem 1. marts og 30. juni 2023 på UN Global Compacts website.

Som supplement til den årlige ESG-rapport udarbejder banken en ESG-faktabog, som er tilgængelig på landbobanken.dk/faktabog. ESG-faktabogen præsenterer data i en kompakt og overskuelig form og indeholder data, der ligger ud over indholdet i ESG-rapporten. Faktabogen opdateres løbende.

Forsidefoto: Fra et repoweringprojekt for Sdr. Bork Vind K/S, hvor fem nye Vestas V162 – 6,2 MW vindmøller erstatter 19 mindre møller, som har stået på stedet i ca. 25 år. De fem nye møller forventes at kunne producere mindst fem gange så meget el som de 19 gamle.

WE SUPPORT

Ringkjøbing Landbobank har tilsluttet sig og støtter op om de Ti Principper for ansvarlig virksomhedsdrift fra FN's Global Compact på områderne menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption.

Ringkjøbing Landbobank

ESG-rapport 2022

John Fisker, adm. direktør
i Ringkjøbing Landbobank.

Ringkjøbing Landbobank er en kundefokuseret relationsbank, som hver dag bestræber sig på at optræde kompetent, handlekraftigt og ordentligt over for vores fire væsentligste interessenter:

- **Kunder**
- **Medarbejdere**
- **Samfund**
- **Aktionærer**

2022 har været et udfordrende år. Starten af året var stadig præget af covid-19. Den 24. februar blev vi ramt af krig i Europa – noget, vi troede, hørte en svunden tid til. Allerede på det tidspunkt var priserne begyndt at stige, og stigningerne accelererede i løbet af året på især energi og fødevarer, så inflationen i Danmark, USA og det meste af Europa i 2022 endte med at blive den højeste i mere end 40 år. Det tvang både Den Europæiske og Den Amerikanske Centralbank til at hæve renterne i et uhørt hastigt tempo, og Nationalbanken i Danmark fulgte trop. Det smittede selvfølgelig af på bankens ind- og udlånsrenter.

Når tiderne er udfordrende, er det vigtigt at have en solid bank, der kan være der for kunderne:

- I maj opgraderede ratingbureauet Moody's Ringkjøbing Landbobanks Long Term Issuer Rating til Aa3 med stabilt outlook, hvilket er udtryk for, at banken vurderes at have en indtjeningsevne og en kreditmæssig profil, som medfører, at banken vil forblive modstandsdygtig over for de nuværende makroøkonomiske udfordringer. Bankens Long Term Bank Deposit Rating var i forvejen Aa3 med stabilt outlook. Ingen anden dansk bank har en bedre rating hos Moody's
- I juni blev Ringkjøbing Landbobank for 7. år i træk kåret til "Årets Bank" i kategorien af store og mellemstore banker. Prisen uddeles af FinansWatch og EY

- Endelig var Ringkjøbing Landbobank for andet år i træk den bank i Danmark med det bedste image i Voxmeters undersøgelse fra september. Nordjyske Bank-brandet gik en plads frem og er nu nummer tre i undersøgelsen

Ringkjøbing Landbobank har således styrken til at støtte op om både private og virksomheder i udfordrende tider.

På ESG-området oplevede banken også fremgang. MSCI opgraderede i juli bankens rating fra BBB til A.

Kunder

Vi har i Ringkjøbing Landbobank fortsat stort fokus på at implementere Forum for Bæredygtig Finans' anbefalinger om, hvordan den finansielle sektor kan accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet. Det gælder især på investerings- og udlånsområdet, hvor vi i denne rapport for anden gang offentliggør CO₂-udledningen på porteføljeniveau fra plejeordninger, puljeordninger og bankens egenbeholdning, og for første gang offentliggør CO₂-udledningen på porteføljeniveau fra bankens udlån. Begge opgørelser er foretaget pr. 31. december 2022.

En stærk driver for bankens arbejde med den grønne omstilling er trods stigende konkurrence de forretningsmæssige muligheder, det giver. Vi har siden 1995 med succes opdyrket nicher, som passer godt ind i den grønne dagsorden. En niche i Ringkjøbing Landbobank er kendetegnet ved, at vi har sat os dybt ind i området, så vi kan vise handlekraft og yde ordentlig og kompetent rådgivning. Først gjaldt det finansiering af vindmøller, som lige siden har været et vigtigt forretningsområde for banken og tegner sig for en pæn del af vores samlede udlån. Senere har vi også opbygget kompetencer inden for og finansieret solcelle- og biogasanlæg. Vi er bl.a. med til at finansiere en grøn udnyttelse af den ret store CO₂-udledning, der hidtil har været forbundet med produktion af biogas. En løsning, der resulterer i produktion af 60 % mere biogas med samme input af biomasse.

Vi yder også udlån til privatkunders energireoveringer af boliger og køb af bæredygtige køretøjer. Bæredygtighed bliver i stigende grad en del af privatkunderådgivningen, hvor vi har stort fokus på energiforbedringer. Ikke mindst er vi i vores boligrådgivning og øvrige kontakt med kunderne opmærksomme på, at de høje energipriser gør mange projekter rentable, som måske tidligere har været for dyre at gennemføre.

En anden betydelig niche i banken er Private Banking, som især i Københavnsområdet blev styrket markant i 2022, da vi i foråret indgik et strategisk partnerskab med SEB. Ringkjøbing Landbobank overtog kundeforholdet til SEB's danske private banking kunder, som herved fik adgang til et bredere produkt-sortiment med bl.a. realkredit, pension og alle de øvrige produkter, der dækker privatkunders daglige bankbehov. Samtidig fik private banking kunder i Ringkjøbing Landbobank adgang til et omfattende udbud af research, analyser, nye investeringsmuligheder, international finansiering og ikke mindst et stort globalt netværk i SEB, der i dag er til stede i mere end 20 lande.

På investeringsområdet samarbejder Ringkjøbing Landbobank bl.a. med BankInvest, som vi ejer 21 % af. BankInvest har i alt 127 mia. kr. under forvaltning. BankInvest har tilsluttet sig Net Zero Asset Managers-initiativet, hvor kapitalforvaltere frem mod 2050 forpligter sig til at arbejde for at neutralisere udledningen af drivhusgasser fra de selskaber, man investerer i. Det får stor betydning for BankInvests arbejde med bæredygtige investeringer fremadrettet.

Ringkjøbing Landbobank ser et stort behov for at fremme den bæredygtige omstilling i virksomheder med et større miljømæssigt aftryk, og det vil vi gerne medvirke til at finansiere.

Banken ønsker således ikke kun at investere i og yde finansiering til de mindst CO₂-udledende virksomheder.

Medarbejdere

Banken kan igen glæde sig over en meget tilfredsstillende medarbejderanalyse. Analysen består af 20 spørgsmål, og der er fremgang på samtlige svar, selv om tilfredshedsniveauet også i 2021 var højt. Medarbejderne skal udtrykke deres tilfredshed på en skala fra 1-10, hvor 1 = helt uenig og 10 = helt enig.

F.eks. beder vi hvert år vores medarbejdere tage stilling til udsagnet "Jeg trives godt i banken". Her er gennemsnittet i besvarelserne steget fra 8 til 8,7. De gode resultater er opnået, selv om vi dårligt nok havde overstået covid-19, da undersøgelsen blev gennemført i foråret. Det var endda en rigtig travl periode i banken.

Som bank oplever vi konstant skiftende behov og krav til vores rådgivning. Derfor er det klogt, at en af Forum for Bæredygtig Finans' 20 anbefalinger lyder, at vi skal have fokus på uddannelse i finanssektoren. Det har vi altid prioriteret højt i Ringkjøbing Landbobank. Vi tilbyder således vores medarbejdere uddannelse på eget akademi og i samarbejde med bl.a. Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Finanssektorens Uddannelsescenter og de lokale erhvervsakademier. I 2022 har vi bl.a. haft ekstra fokus på uddannelse i formuerådgivning, profilering af kundernes præferencer for bæredygtighed og IT-awareness.

Herudover uddanner vi hvert år et pænt antal unge medarbejdere. Ved udgangen af 2022 er vi i gang med at uddanne 31 elever og trainees, som vi er glade for at kunne tilbyde gode muligheder i deres lokalområder. Men det er også nødvendigt for banken. Det kan være svært at tiltrække uddannede medarbejdere til vores stærke markedsområder i Vest-, Midt- og Nordjylland, og derfor har vi valgt at uddanne vores medarbejdere selv. Vi hilser således med stor tilfredshed, at det er lykkedes at gøre den 2-årige finansuddannelse for studenter permanent med stærk bistand fra Finansforbundet og Finanssektorens Uddannelsescenter m.fl.

Samfund

Ringkjøbing Landbobank har som mål at være CO₂-neutral, og vi ejer Sæbygård Skov, hvis årlige tilvækst binder mere CO₂, end banken udleder. CO₂-binding ved skovdrift accepteres imidlertid kun i CO₂-regnskabet, hvis skoven er certificeret efter en FN godkendt standard. Vi har derfor besluttet også at kompensere for vores scope 1 og scope 2 CO₂-udledning ved køb af klimakreditter, og så bestræber vi os på at reducere vores egen udledning mest muligt, så behovet for kompensation ved køb af klimakreditter minimeres.

Vi har udliciteret vores IT-udvikling og -drift til Bankdata, som har videreliciteret den energikrævende IT-drift til JN Data. Bankdata og JN Data har indgået en langvarig Power Purchase Agreement (PPA) med Better Energy, som har opført en solcellepark som led i aftalen, så hele bankens indirekte elforbrug til IT-drift fra 2023 modsvares af produktion af grøn strøm.

Som en stærk lokalbank i Vest-, Midt- og Nordjylland har vi stor betydning for de lokale samfund. Vi finansierer private kunders køb af boliger og køretøjer m.v. samt lokal erhvervsudvikling, og vi er stolte af at yde støtte til over 1.100 lokale foreninger, initiativer og arrangementer.

Ringkjøbing Landbobank bruger mange ressourcer på arbejdet med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering samt data-sikkerhed og forebyggelse af cyberkriminalitet. Herudover bidrager vi som en af Danmarks 50 største skatteydere (skatteår 2020) og ved vederlagsfrit at løse en række andre pålagte opgaver inden for bl.a. skatteindberetning og digitalisering. Fra 2023 er vi desuden pålagt at betale en særskat til finansiering af den såkaldte Arne-pension, selv om vi ikke har noget som helst ansvar for eller nogen indflydelse på, om "Arne" er i stand til at arbejde frem til den generelle pensionsalder. Herefter skal vi og resten af den finansielle sektor betale en højere skat af vores indtjening, end andre private virksomheder skal af deres.

Aktionærer

Ringkjøbing Landbobanks forretningsmodel skal være robust og bæredygtig for alle interessenter, hvilket er en forudsætning for at skabe et tilfredsstillende afkast af aktionærernes investering.

Rapportering

Ringkjøbing Landbobank bakker op om de 15 ESG-nøgletal, der er defineret af Nasdaq Copenhagen, Finansforeningen og FSR – Danske Revisorer for at skabe sammenlignelighed på tværs af brancher og sektorer.

Status på disse nøgletal finder du sammen med meget mere om bæredygtig bankdrift på de følgende sider. Denne rapport udgør Ringkjøbing Landbobanks ESG-rapport og indeholder også uddrag af bankens rapportering på FN's verdensmål samt FN Global Compacts Ti Principper.

God læselyst.

John Fisker

Adm. direktør, Ringkjøbing Landbobank A/S

Ringkjøbing Landbobanks forretningsmodel

Ringkjøbing Landbobanks forretningsmodel er baseret på værdierne kompetent, handlekraftig og ordentlig, tætte relationer til vores kunder og ansvarlig långivning kombineret med effektive forretningsprocesser.

Vi fokuserer på dels at være lokalbank i Vest-, Midt- og Nordjylland og dels at være nichebank inden for udvalgte kundegrupper i hele Danmark.

Banken har en to-brand strategi med et fælles bomærke "Faklen" og to navnetræk – nemlig Nordjyske Bank i Nordjylland og Ringkjøbing Landbobank i resten af Danmark.

Banken ønsker i overensstemmelse med vores "Politik for samfundsansvar", vores øvrige politikker, vores tilslutning til FN's Global Compact samt vores opbakning til FN's verdensmål at være en ansvarlig og værdiskabende bank, der udviser samfundsansvar. Det gør vi ved at skabe gode, langsigtede resultater for aktionærerne og samtidig yde vores bidrag til at skabe et bæredygtigt samfund med fokus på kunder, medarbejdere, klima og miljø – både lokalt og nationalt.

Som relationsbank ser vi det som vores opgave at yde kompetent og nærværende rådgivning til både privat- og erhvervs-kunder – uanset afstand. Vores fjernkunde-koncept er baseret på tætte relationer over video, telefon og mail, og vi bestræber os på, at vores fjernkunder skal opleve samme nærvær og tilknytning til deres personlige rådgiver, som de lokale kunder gør.

Fakta / Ringkjøbing Landbobank i tal pr. 31. december 2022

23
afdelinger

207.240
kunder

31,1 %
omkostningsprocent

50.554
aktionærer

55,6
scope 1

129,7
scope 2

641
fuldtidsbeskæftigede

Udlån **48,3** mia.

Indlån inkl. puljeindlån **48,7** mia.

Egenkapital **9,3** mia.

Depotmidler m.v. **88,4** mia.

Realkreditlån formidlet **55,5** mia.

Miljøforhold

Ringkjøbing Landbobank **ser et stort behov** for **handling på miljøområdet.**

Og det vil fortsat præge bankens aktiviteter. Ringkjøbing Landbobank har siden 1995 været med til at finansiere den danske udbygning af vindkraft, og banken er i dag også med til at finansiere danske investorerers køb af vindmøller i udlandet. Sammen med udlån til solcelle- og biogasanlæg udgør udlån til vindmøller en af bankens stærke, landsdækkende niches.

Ringkjøbing Landbobank har sektorens laveste omkostningsprocent – bl.a. fordi det er en del af vores kultur, at vi udnytter vores ressourcer optimalt og ikke bruger flere end nødvendigt. Derfor er det naturligt for banken løbende at gennemføre rentable energirenoveringsprojekter, ligesom udvidelsen af bankens hovedkontor i Ringkjøbing er mere bæredygtigt end forlangt i de ellers ret strenge energikrav til nyt byggeri.

Bankens arbejde på miljøområdet udspringer herudover af bankens politikker – herunder "Politik for samfundsansvar" og "Politik for ansvarligt indkøb".

Banken bakker desuden op om FN's verdensmål og har tilsluttet sig de Ti Principper fra FN's Global Compact for ansvarlig virksomhedsdrift.

I overensstemmelse med bankens forretningsmæssige mål, bankens politikker, FN's Global Compacts tre principper om miljø og verdensmålene 7, 12 og 13 går bankens indsats bl.a. på:

- **At yde udlån til produktion af vedvarende energi og til klimavenlig produktion**
- **At yde udlån til privates energiforbedringer** – herunder energirenovering af boliger og køb af bæredygtige transportmidler
- **At markedsføre og rådgive om** samt medvirke til udvikling af bæredygtige investeringsprodukter
- **At reducere vores egen, negative påvirkning af miljøet mest muligt** – bl.a. ved køb af strøm fra vedvarende energikilder
- **At øge medarbejdernes miljøbevidsthed**

"Politik for samfundsansvar", "Politik for ansvarligt indkøb" og bankens øvrige politikker kan findes på landbobanken.dk/ir/banken/politikker

Miljøforhold

Hovedresultater 2022

CO₂-udledningen fra bankens udlån er opgjort for første gang ultimo 2022 og udgjorde i alt 330.432 tons CO₂e, hvilket svarer til 7,39 tons CO₂e pr. udlånt mio. kr. Se mere side 10.

Udledningen fra ultimobeholdningen af Ringkjøbing Landbobanks investeringer på egne og kundernes vegne udgjorde i 2022 58.255 tons CO₂e, hvilket svarer til 3,12 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. De tilsvarende tal for 2021 var 99.817 tons CO₂e, hvilket svarede til 5,49 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. Se mere side 16–17.

Ringkjøbing Landbobank ser et stort behov for at fremme den bæredygtige omstilling i virksomheder, der gør det muligt at producere og forbruge mere bæredygtigt og/eller i virksomheder, der går forrest for at fremme den grønne omstilling i deres branche. Sådanne selskaber har ikke nødvendigvis en lav CO₂-udledning, men de har brug for finansiering af deres grønne omstilling for at reducere deres direkte og indirekte udledninger, og det vil banken gerne engagere sig i. Se artikel om Nature Energy side 11 og om VM Tarm side 12–13.

Banken medvirker bl.a. via samarbejdet med BankInvest til at fremme bæredygtige investeringer. BankInvest har tilsluttet sig Net Zero Asset Managers-initiativet og har dermed forpligtet sig til frem mod 2050 at neutralisere udledningen af drivhusgasser fra de selskaber, man investerer i. Som et mål på vejen har BankInvest forpligtet sig til at reducere porteføljernes CO₂-udledning med 55 % inden 2030. Som et led i

arbejdet hermed forventer BankInvest i løbet af foråret 2023 at lancere nye svanemærkede fonde, der har et decideret bæredygtigt formål – i taksonomien kaldet artikel 9-fonde.

Siden 2. august 2022 har banken indarbejdet bæredygtighedspræferencer i den lovpligtige investeringsprofilering, som i forvejen tog hensyn til kundernes risiko og tidshorisont. Hensigten med profileringen er at sikre harmoni mellem kundens investeringsmæssige behov og den investeringsløsning, kunden får tilbudt som konklusion på et rådgivningsforløb.

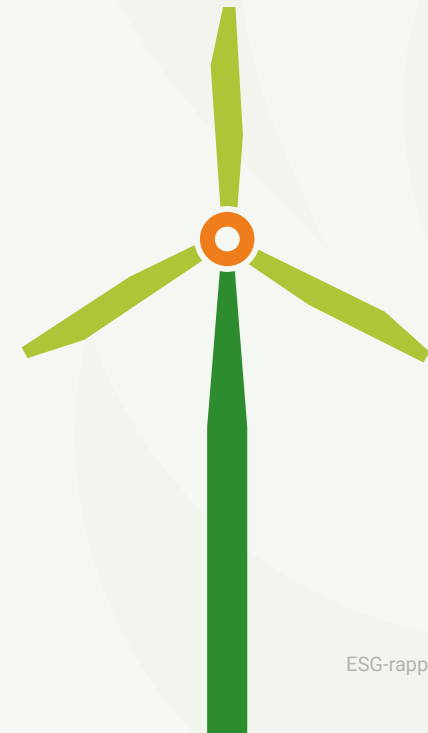
Egen udledning

Banken har i 2022 haft CO₂, scope 1 emissioner på 55,6 tons og CO₂, scope 2 emissioner på 129,7 tons. I 2021 var tallene henholdsvis 57,9 tons og 177,5 tons. Banken køber udelukkende grøn strøm fra vindmøller, hvorfor elforbruget indgår i scope 2 emissionerne med en udledning på 0. Generelt er CO₂-udledningen fra fjernvarme blevet mindre. Da fjernvarme udgør bankens primære varmeforsyning, har det medført en reduktion af bankens scope 2 emissioner.

Bankens indirekte CO₂-udledning ligger også på et lavt niveau, fordi JN Data, der som underleverandør til BankData står for bankens meget energikrævende IT-drift, hele året har købt 100 % grøn strøm fra danske vindmøller.

Det er bankens mål at være CO₂-neutral for så vidt angår scope 1 og 2, hvilket banken har været fra og med 2020 – både ved drift af egen skov og ved køb af klimakreditter.

For en detaljeret rapportering på miljøområdet henvises til side 38–41.

CO₂-aftrykket fra udlån

Forum for Bæredygtig Finans lancerede i december 2019 en række anbefalinger til, hvordan den finansielle sektor kan medvirke til at accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet.

En af anbefalingerne er, at alle pengeinstitutter skal fremlægge en årlig beregning af den finansierede CO₂-udledning og en handlingsplan for reduktion af CO₂-aftrykket af udlån – første gang senest i forbindelse med årsrapporten for 2022. Konkret anbefaler Forum for Bæredygtig Finans, at pengeinstitutterne offentliggør:

- 1 Total CO₂-emissioner angivet i tons CO₂e (CO₂-ækvivalenter)
- 2 CO₂-aftryk angivet i tons CO₂e pr. udlånt mio. kr. (Udledningsintensitet)

Bankens metode for opgørelse af CO₂-udledning fra udlån er beskrevet på side 57.

CO₂-udledningen fra bankens samlede udlån er opgjort til 330.432 tons CO₂, hvilket svarer til en udledningsintensitet på 7,39 tons CO₂e pr. udlånt mio. kr.

Erhvervsudlån bidrager med 307.561 tons CO₂e eller en intensitet på 9,20 tons CO₂e pr. udlånt mio. kr., hvilket svarer til 93,1 % af den samlede finansierede udledning. Største bidrag er relateret til landbrug med godt 1/3 af den samlede udledning svarende til en intensitet på 29,9 tons CO₂e pr. udlånt mio. kr.

Hovedbranchen "Transport, hoteller og restauranter" har med en gennemsnitlig udledning på 32,6 tons CO₂e pr. udlånt mio. kr. den højeste intensitet, men udlånet til branchen udgør kun ca. 800 mio. kr., hvorfor betydningen i den samlede udledningsopgørelse er begrænset.

Opgjort CO₂-udledning (CO₂e) fra bankens udlån pr. 31. december 2022 for rapporteringsåret 2022

	Balanceført udlån mio. kr.	Andel af udlån %	Udledning CO ₂ e tons	CO ₂ e pr. udlånt mio. kr. (Udledningsintensitet)	Andel af udledning %
Privat	11.280*	25,2	22.871	2,03	6,9
Boliger	10.250	22,9	8.259	0,81	2,5
Biler	1.030	2,3	14.612	14,19	4,4
Erhverv	33.425	74,8	307.561	9,20	93,1
Total	44.705	100,0	330.432	7,39	100,0

*Herudover har banken udlån til private for 3.637 mio. kr., som ikke kan formålsbestemmes og derfor ikke er omfattet af opgørelsen.

Handlingsplan

Opgørelsen på denne side er bankens første rapportering af CO₂-udledningen fra udlån, og banken ønsker mere erfaring hermed og bedre data, inden der opstilles konkrete reduktionsmål. Det er bankens målsætning at arbejde for at nedbringe udledningsintensiteten, og banken forventer at kunne reducere denne over tid. Det skyldes bl.a., at der introduceres mange tiltag for at nedbringe virksomhedernes udledninger, hvilket må påregnes at blive forstærket i takt med, at virksomhederne forventes at blive pålagt en CO₂-afgift. Derudover vil banken fortsat fokusere på finansiering af vedvarende energi samt øvrige tiltag i forbindelse med den grønne omstilling.

Desuden vil kundernes stigende efterspørgsel efter elbiler reducere udledningsintensiteten på billån, og den generelle omstilling i varmforsyningen til f.eks. fjernvarme vil reducere udledningsintensiteten på boliglån.

Banken vil fremadrettet have fokus på at indsamle individuelle data fra erhvervs-kunder til erstatning for standarddata baseret på branchenormer, da individuelle data i sagens natur har en højere kvalitet. Derfor vil opgørelsen med tiden blive mere præcis. Særligt for landbrug vurderes der at være gode muligheder for at forbedre dataindsamlingen i den nærmeste fremtid.

60 % højere udbytte af samme mængde biomasse

De meget høje priser på gas har sat gang i innovationen hos Nature Energy. Det største potentiale ligger i en bedre udnyttelse af den eksisterende biomasse. Når et traditionelt biogas-anlæg fremstiller gas, får man to gasarter ud af det – nemlig CO₂ og metan. Metanen er den gas, der sendes ud i gasnettet og bruges i industrien og til opvarmning, men først er det nødvendigt at sortere CO₂ fra. Hidtil har man fra de fleste anlæg sendt den ud i luften, hvilket er miljømæssigt neutralt i en et-års cyklus – den pågældende mængde CO₂ ville alligevel være frigivet som led i biomassens naturlige forrådnelse.

Nature Energy har længe arbejdet med at udnytte den overskydende CO₂ til noget andet. Adm. direktør Ole Hvelplund fortæller, at man i dag har et anlæg i Korskro, der fylder CO₂ på flasker, som sælges til fødevarerproduktion:

- Vi kender alle sammen boblerne i øl og sodavand. Dem kan vi levere fra vores anlæg i Korskro.

Nu investerer Nature Energy imidlertid sammen med energiselskabet Andel i et helt nyt anlæg, som skal udnytte grøn strøm til at omdanne den overskydende CO₂ til metan.

- Der er tale om et såkaldt P-t-X anlæg. Ganske almindeligt vand spaltes til ilt og brint ved hjælp af strøm fra vindmøller. Vores overskydende CO₂ hægter sig på brinten, og resultatet bliver metan, som kan sendes direkte ud i gasnettet. I 2014 gav vi os selv 10 år til at udvikle en sådan løsning, som vi med gode resultater har testet i laboratoriet og på et testanlæg i Holsted. Vi får 60 % større udbytte ud af samme mængde biomasse, og det er virkelig noget, der rykker i forhold til både den grønne omstilling og til at reducere vores afhængighed af russisk gas, siger Ole Hvelplund.

Anlægget skal stå klar i sommeren 2023, og det finansieres af egenkapital fra Andel og Nature Energy, Danmarks Grønne Investeringsfond og Ringkjøbing Landbobank.

Ole Hvelplund,
adm. direktør i
Nature Energy.

Thorsø Biogas.

Biogasanlæg Gasforbruget optimeres

Flere af landets andre biogasanlæg er travlt optaget af at få mere gas ud i ledningsnettet. Hos Thorsø Biogas fortæller formanden Jørgen Juhl Nielsen, at Thorsø Fjernvarme aftager spildvarmen fra biogasanlægget.

- Når det er koldt, slår spildvarmen ikke til, hvorfor Thorsø Fjernvarme plejer at supplere op med køb af gas, men de har aftaget noget mindre end sædvanligt i 2022. Tidligere brugte de gas til produktion af el, men det kan ikke længere betale sig for dem, så de har fundet andre løsninger, og det giver os mere gas at sende ud i ledningsnettet.

Andre biogasanlæg har omlagt deres egen opvarmning fra gas til el i form af varmepumper, så de også har fået mere gas at sende ud i ledningsnettet.

Handling frem for certificering

VM Tarm producerer kundetilpassede tankvogne.

- Der er mange lettilgængelige miljømæssige forbedringer at hente i industrien. En del virksomheder kan hurtigt komme langt, hvis de prioriterer indsatsen. Og det behøver ikke være dyrt, men kan måske endda give besparelser.

Det fortæller Holger Ross Lauritsen, som er adm. direktør og sammen med sin far ejer VM Tarm a/s, og han ved, hvad han taler om. For et par år siden fornemmede han, at tiden både in- og eksternt var moden til at skrue op for arbejdet med bæredygtighed, og derefter tog man for alvor fat.

- Vi prioriterede fra starten at få noget gennemført. Vi har altid ønsket at drive vores virksomhed så ubureaukratisk som muligt, så vi gik i gang med at analysere, hvor vi havde de største udfordringer, og så gjorde vi noget ved dem.

Holger Ross Lauritsen kategoriserer de bæredygtige tiltag i tre grupper:

- Tiltag, der giver besparelser
- Neutrale tiltag
- Udgiftskrævende tiltag

I den første kategori har VM Tarm gennemført en række energibesparende tiltag. De har nok hele tiden været rentable, men oprindeligt var de mest drevet af idealisme. Med de nuværende energipriser er besparelsen imidlertid 1,6 mio. kr. om året, så business casen er blevet langt bedre end forventet og håbet.

Holger Ross Lauritsen understreger, at de udgiftskrævende tiltag ikke har gjort produktionen væsentligt dyrere, men de gør en forskel for medarbejdere og omgivelser.

- Vi har indtil videre gennemført tre udgiftskrævende tiltag:

- 1 Vi laver en bedre affaldssortering, hvor vi nu faktisk skal betale for at komme af med noget af det sorterede affald, der før var gratis
- 2 Vi køber al energi med grønt certifikat
- 3 Vi anvender et isoleringsmateriale til tankvogne, der er at sammenligne med noget hårdt skumgummi. Det leveres med riller, så det kan drejes, og der var masser af fnug (mikroplastik) i rillerne. De fnug flød altid på pladsen, men nu har vi bedt leverandøren om at støvsuge før levering, og det koster også noget

Holger Ross Lauritsen fortæller, at initiativerne betyder mere for rekruttering end for salg:

- Kunderne har ganske vist sympati for tiltagene, men indtil videre har bæredygtighed ikke været et vigtigt valgkriterium for dem. Det bliver det nok heller ikke, før bæredygtighed kan bruges som argument over for forbrugerne, og det bliver måske svært, fordi VM Tarm er så langt tilbage i forsyningskæden. Men hvem ved, hvad der sker?

Holger Ross Lauritsen,
adm. direktør
for VM Tarm.

- En undtagelse er dog vægtoptimering. Her er interessen støt stigende, men her har den bæredygtige dagsorden også en direkte indflydelse på kundernes driftsøkonomi, og det arbejder konkurrenterne også med. Vi har dog et forspring, idet vi for 7-8 år siden i samarbejde med Miljøstyrelsen gennemførte et succesfuldt projekt med en vægtoptimeret tankvogn, hvor vi bl.a. indførte en stærkere ståltype, som kan bruges i en mindre godstykkelse.

Holger Ross Lauritsen vil ikke afvise, at miljø- og andre certificeringer – f.eks. ISO-certificeringer – fremover kan blive nødvendige for at skabe et sammenligningsgrundlag mellem virksomheder.

- Indtil videre laver vi CO₂-regnskaber, og det er faktisk ikke særlig svært. Her opgør vi vores scope 1 og scope 2 udledninger. Vi er også gået i gang med at opgøre vores indirekte aftryk i form af scope 3. Det bliver en noget større udfordring, men den har vi taget på os, fordi vi har fået en kundeforespørgsel på det, så i det tilfælde kan bæredygtighed måske alligevel vise sig at blive et vigtigt valgkriterium.

VM Tarm er kunde i Ringkjøbing Landbobank, og banken er glad for, at virksomheden er gået forrest i arbejdet med at udregne og offentliggøre sine scope 1 og scope 2 udledninger.

- Allerede fra i år skal vi offentliggøre emissionen fra vores låneportefølje. Der er imidlertid tale om modelberegninger baseret på gennemsnitstal fra forskellige brancher, fortæller afdelingschef Jakob Jermiin Nielsen, som er ansvarlig for området hos Ringkjøbing Landbobank.

- Først når alle virksomheder opgør og offentliggør præcise tal, som VM Tarm allerede gør nu, bliver vores rapportering også helt præcis, slutter han.

Fakta VM Tarm

VM Tarm beskæftiger i dag **næsten 300 medarbejdere** med fabrikation af tankvogne til transport af bl.a. mælk, øl, gylle, slam, fisk, olie/benzin og kemikalier m.v. Virksomheden blev **etableret i 1962** af Holger Ross Lauritsens farfar og ejes i dag af Holger Ross Lauritsen og hans far Knud Lauritsen.

Alle virksomhedens funktioner er **samlet i Tarm**, og dens særkende er kundetilpassede løsninger. Det er derfor, VM Tarm er i stand til både på hjemme- og eksportmarkederne at konkurrere med lignende virksomheder i Spanien, Tyskland, Frankrig og Tyrkiet – alle lande med lavere lønomkostninger end Danmark.

Eksportandelen er ca. 50 %. Det bæredygtige arbejde hos VM Tarm er forankret i ledelsen og drives af en bæredygtighedsgruppe, som Holger Ross Lauritsen selv er formand for. Der er ikke ansat medarbejdere dedikeret kun til denne opgave.

Lokalt ejerskab sikrer opbakning til nye vindmøller

Det tog ni år at få de nødvendige tilladelser til at udskifte de 19 gamle Vestas V44 – 600 kW møller i Bork Mærsk Enge ved Sdr. Bork i Vestjylland med fem nye, moderne Vestas V162 – 6,2 MW møller. Og det til trods for positiv, lokal opbakning hele vejen.

Det fortæller Henning Ahle, som har været med til at stifte kommanditselskabet Sdr. Bork Vind K/S:

- Vi holdt nogle borgermøder med folk her og fortalte om projektet, allerede før vi havde tilladelse. Mindst 80 % af møllejerne har rødder her på egnen. Herudover havde vi frivilligt reserveret 10 % af ejerskabet til lokale i nærområdet, og de blev fuldt tegnet. Vi aftalte også, at vi hvert år indbetaler mindst 100.000 kr. til brug for lokale foreninger. Jeg tror, man andre steder kan lære noget af, hvordan vi inviterede til inddragelse og medejerskab i hele processen.

Steen Andersen har også været med til at stifte selskabet, hvor han sidder i bestyrelsen. Han fortæller, at den lange sagsbehandlingstid til dels skyldes, at der har været et ønske om testvindmølleområder i Ringkjøbing-Skjern Kommune:

- Ringkjøbing-Skjern Kommune har arbejdet ihærdigt for at sikre, at mølleproducenterne har nogle steder at teste store, nye møller. Det har så gjort, at vi rykkede lidt ned i køen undervejs, mens man afventede sagsbehandlingen af andre mølleprojekter – bl.a. ved Stauning Lufthavn.

De fem nye møller kommer til at give et væsentligt bidrag til den grønne omstilling. Produktionen af el bliver godt fem gange større end fra de 19 gamle møller.

De gamle møller var designet til en levetid på 20 år, men de har fungeret problemfrit siden 1997-98. Og så er de endda blevet pillet skånsomt ned for enten at blive stillet op andre steder eller for at blive brugt til reservedele.

- Bl.a. er seks af møllerne allerede rejst igen i Nordirland og tre er kommet til Spanien. Her forventes det, at de kan fungere i yderligere 20 år. Og de gamle betonfundamenter er genbrugt i områdets nye veje, fortæller Steen Andersen.

De gode erfaringer med de gamle møller bidrager til optimisme for de nye. De forventes at få en levetid på mindst 30 år, og der er tegnet en servicekontrakt på 25 år. Møllerne er leveret af Vestas, og flere dele er produceret lokalt i Ringkjøbing. De øvrige dele kommer fra forskellige Vestas fabrikker i bl.a. Belgien, Tyrkiet og Spanien.

Anlægsbudgettet for det samlede projekt var godt 350 mio. kr., hvoraf godt og vel halvdelen vedrørte selve møllerne. Resten er især gået til at få infrastrukturen på plads.

- De gamle møller skulle pilles ned fra betonen, de eksisterende transformere skulle fjernes, der skulle etableres en ny, fælles transformerstation, der skulle bygges et 20 kV net rundt i området mellem møllerne og transformerstationen, der skulle bygges en knap 6 km. lang 60 kV højspændingsledning til Nr. Nebel, hvor strømmen leveres, og der skulle laves lyslederforbindelser til møllernes kommunikation indbyrdes og med omverdenen, fortæller Steen Andersen, og han fortsætter:

- Desuden har det været nødvendigt at forstærke de veje, der fandtes her i forvejen, og vi har også været nødt til at anlægge

nye veje og fjerne nogle eksisterende mellem de gamle møller. Oven i det har vi måttet renovere og delvis genopføre en bro, som skulle føre de tunge transportere herud. Vi tror, den nye bro kan være til glæde for mange andre end os de næste 50 år.

Kabelarbejdet blev udført af lokale entreprenører, og betonen blev også produceret lokalt, fortæller Henning Ahle:

- Vi havde firmaer fra Dejbjerg og Stauning til at stå for meget af det tunge arbejde, og betonen blev blandet i Varde og Skjern.

Finansieringen er også lokal. Størstedelen kommer fra Ringkjøbing Landbobank.

- Vi er jo i Ringkjøbing-Skjern Kommune, hvor vi har rigtig mange vindmøller. Ringkjøbing Landbobank finansierer mange vindmøller både her og i resten af Danmark og for den sags skyld også i udlandet. Mange af os var eller blev kunder i banken, da vi første gang købte møller for 25 år siden, så de har været med fra den spæde start og finansieret de fleste af os. Ringkjøbing Landbobank har stor know-how, og deres mølleafdeling er så stor og så tæt på kreditafdelingen, at de kunne tage alle beslutninger om finansiering og garantistillelse på ganske få dage. De turde også godt gå videre i processen, før de sidste tilladelser kom helt på plads. Der var de gode, stærke og ikke mindst hjælpsomme, slutter Henning Ahle.

Fakta

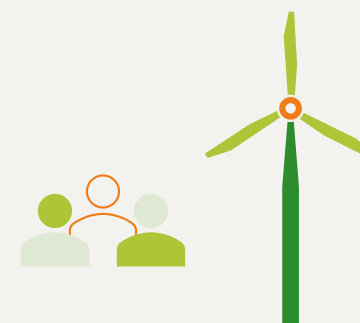
Sdr. Bork Vind K/S

Parken består af fem Vestas V162 – 6,2 MW møller, som erstattede 19 Vestas V44 – 600 kW møller, der har stået på stedet siden 1997–98.

90 % af kommanditselskabet ejes af **22 anpartshavere**, hvoraf langt de fleste er lokale.

Sdr. Bork Vind K/S valgte at tilbyde **10 %** af alle anparterne **til lokale i nærområdet**, hvilket har været en succes – anparterne blev fuldt tegnet.

De **fem nye møller** forventes at kunne producere **over fem gange så meget el** som de 19 gamle.

CO₂-aftrykket fra investeringer

Forum for Bæredygtig Finans lancerede i december 2019 en række anbefalinger til, hvordan den finansielle sektor kan medvirke til at accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet.

En af anbefalingerne er, at alle pengeinstitutter skal fremlægge en årlig handlingsplan for reduktion af CO₂-aftrykket af investeringsprodukter i forbindelse med fremlæggelse af årsrapporten – første gang senest i forbindelse med årsrapporten for 2021.

Denne handlingsplan er Ringkjøbing Landbobanks bidrag til opfyldelse af anbefalingen, og det er nu anden gang, banken offentliggør en opgørelse over CO₂-aftrykket fra investeringsprodukter samt en handlingsplan for reduktion heraf.

Konkret anbefaler Forum for Bæredygtig Finans, at pengeinstitutterne offentliggør:

- Total CO₂-emissioner angivet i tons CO₂e (CO₂-ækvivalenter)
- CO₂-aftryk angivet i tons CO₂e pr. investeret mio. kr. (udledningsintensiteten)

Viden om CO₂-udledning indgår i investeringsrådgivningen

Ringkjøbing Landbobank tilbyder attraktive investeringsløsninger, der er tilpasset hver enkelt kundes personlige tidshorisont, præferencer for risiko og bæredygtighedspræferencer. At vi nu for anden gang får tal på CO₂-udledningen fra bankens investeringer på vegne af kunderne og fra bankens egenbeholdning tilfører ny viden, som indgår i investeringsrådgivningen og i placeringen af vores egenbeholdning – f.eks. i forhold til de investeringsprodukter, vi anbefaler og benytter os af.

I takt med, at flere virksomheder opgør CO₂-aftryk, forbedres datagrundlaget, men der mangler endnu data på nogle aktiver, og derfor er kvaliteten af udledningsdata også ved dette års rapportering på et niveau, som kan forbedres.

Opgjort CO₂-udledning (CO₂e) fra beholdningen af investeringsprodukter pr. 31. december 2022 for rapporteringsåret 2022

	Markedsværdi investeringer mio. kr.	Andel af investeringer %	Udledning CO ₂ e tons	CO ₂ e tons pr. investeret mio. kr. (Udledningsintensitet)	Andel af udledning %
Formuepleje	12.704	68,0	38.102	3,00	65,4
Puljeordning	4.870	26,0	20.100	4,13	34,5
Bankens egenbeholdning	1.114	6,0	53	0,05	0,1
I alt 2022	18.688	100,0	58.255	3,12	100,0
I alt 2021	18.187	100,0	99.817	5,49	100,0

Bankens metode for opgørelse af CO₂-udledning fra investeringer er beskrevet på side 58.

Når banken investerer på vegne af kunderne, sker det bl.a. gennem formueplejeprodukter og gennem bankens puljeordning.

Den totale udledning fra bankens formueplejeprodukter og puljeordning er for 2022 opgjort til 58.202 tons CO₂e, hvilket svarer til en udledningsintensitet på 3,31 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. mod 5,85 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. ultimo 2021. 38.102 tons kommer fra formueplejeprodukterne, og de resterende 20.100 tons kommer fra puljen.

Udledningen fra bankens egenbeholdning er opgjort til 53 tons CO₂e svarende til en udledningsintensitet på 0,05 tons CO₂e pr.

investeret mio. kr. mod 0,16 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. ultimo 2021. Langt hovedparten af bankens egenbeholdning er placeret i bankobligationer, som har en lav udledning.

Samlet har udledningen af beholdningen ultimo 2022 udgjort 58.255 tons CO₂e, hvilket svarer til en udledningsintensitet på 3,12 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. mod 5,49 tons CO₂e pr. investeret mio. kr. ultimo 2021. Det er særligt sektorerne transport/shipping og materialefremstilling, der bidrager til udledningen inden for aktieinvesteringer.

Samlet er CO₂-aftrykket reduceret med 2,37 tons pr. investeret mio. kr. i forhold til ultimo 2021. Det reducerede CO₂-aftryk

skyldes en ændret aktivsammensætning – herunder at de pr. 31. december 2021 to mest udledende BankInvest fonde ikke længere indgår i bankens formueplejeprodukter. Desuden er udledningen fra BankInvests fonde generelt reduceret.

Den model for opgørelse af CO₂-aftryk, der anvendes ved udregningen af tons CO₂ pr. investeret mio. kr., tager afsæt i investeringernes aktuelle markedsværdi. Hermed ændres værdien af aktiver under forvaltning som følge af udsving i markedskurserne.

Handlingsplan

Ringkjøbing Landbobank anser denne anden opgørelse af CO₂-udledningen fra investeringsaktiviteter som et af flere skridt for at opfylde bankens målsætning om at reducere CO₂-udledningen. Vi vil som i 2021 bruge dette års opgørelse som udgangspunkt for det kontinuerlige arbejde med at identificere muligheder for at reducere negativ påvirkning og forøge positiv påvirkning.

Banken fokuserer især på formueplejeprodukter og bankens puljeordning, da bankens investeringer på kundernes vegne tegner sig for langt den største del af CO₂-udledningen.

Siden august 2022 har bankens rådgivere udført den lovpålagte bæredygtighedsprofilering som led i den generelle profilering af

investeringskunderne. På basis heraf har rådgiverne effektivt kunnet hjælpe kunderne med at vælge investeringer, der matcher den enkelte kundes præferencer for bæredygtighed.

Tiltag via samarbejdet med BankInvest

Bankens indsats for at få reduceret CO₂-udledningen fra vores investeringer sker primært i parløb med BankInvest. Et af flere kriterier for valget af BankInvest som bankens foretrukne samarbejdspartner på investeringsområdet har været en vurdering af deres evne til at reducere CO₂-udledningen fra deres investeringsprodukter. BankInvest har som medlem af Net Zero Asset Managers-initiativet forpligtet sig til frem mod 2050 at arbejde for at neutralisere udledningen af drivhusgasser fra de selskaber, man investerer i. Og på kortere sigt har BankInvest forpligtet sig til at reducere porteføljernes CO₂-udledning med 55 % inden 2030. Disse mål støtter Ringkjøbing Landbobank op om.

Når BankInvest forventeligt i foråret 2023 lancerer svanemærkede fonde med et egentligt bæredygtigt formål – såkaldte artikel 9-fonde – forventer banken, at det vil blive endnu nemmere for kunderne at vælge investeringsprodukter, som passer til deres bæredygtighedspræferencer. BankInvest tilbyder i forvejen nogle af markedets mest bæredygtige fonde – herunder svanemærkede fonde for både globale aktier, globale obligationer og danske aktier.

Som distributør råder banken således over en bred portefølje af bæredygtige produkter inden for både globale aktier, globale obligationer og danske aktier, så banken har allerede nu et solidt udvalg at vælge fra, når banken investerer på kundernes vegne.

Store forandringer i BankInvests arbejde med bæredygtige investeringer

2022 har været et skelsættende år for BankInvests arbejde med bæredygtige investeringer. Allerede i 2021 underskrev BankInvest Net Zero Asset Managers-initiativet, hvor kapitalforvaltere frem mod 2050 forpligter sig til at arbejde for at neutralisere udledningen af drivhusgasser fra de selskaber, man investerer i. Det har i løbet af 2022 fået stor betydning for arbejdet med bæredygtighed.

Som et mål på vejen mod klimaneutralitet har BankInvest forpligtet sig til at reducere porteføljernes CO₂-udledning med 55 % inden 2030. Målsætningen gælder indtil videre for ca. 43 % af BankInvests samlede formue – det er nemlig den andel af formuen, hvor der findes brugbare CO₂-data.

BankInvest har siden 2020 også tilbudt investering i svanemærkede fonde med fokus på selskabernes CO₂-udledning og med en målsætning om at reducere CO₂-aftrykket fra afdelingens investeringer. I foråret 2023 forventer BankInvest at lancere nye, svanemærkede fonde med et decideret bæredygtigt formål – også kaldet artikel 9-fonde.

De nye fonde forventes at blive svanemærkede, men de præcise krav for fondene er stadig under udarbejdelse og godkendelse. Derfor er det endnu ikke muligt at sætte tal på, hvor klimaambitiøse de nye fonde vil blive, men den bæredygtige barre bliver sat højere end for noget tidligere produkt fra BankInvest.

Lars Bo Bertram, CEO i BankInvest.

- Vores udgangspunkt er at være så ambitiøse, som data tillader. Med Net Zero har vi sat konkrete CO₂-mål på den andel af vores formue, som samtidig har bred og pålidelig datadækning, fortæller CEO i BankInvest, Lars Bo Bertram, og han fortsætter:

- Vi investerer i selskaber, der bredt set tager ansvar for den grønne omstilling, og det vil i sig selv trække i den rigtige retning. Samtidig kommer der løbende bedre data, så vi efterhånden kan inkludere mere af vores formue i vores målsætning og dermed hæve vores mål for reduktion af CO₂-udledningen. Om vores nye artikel 9-fonde skal forfølge et CO₂-mål eller andre mål, der fremmer en bæredygtig omstilling, ved vi i løbet af foråret 2023. Men de bliver helt sikkert de mest bæredygtige fonde, vi har, siger Lars Bo Bertram.

Fakta

Net Zero Asset Managers

- **Net Zero Asset Manager-initiativet** støttes af 291 kapitalforvaltere fra hele verden, og de repræsenterer tilsammen omkring halvdelen af verdens forvaltede formuer
- **Blandt stifterne finder man UN PRI** (de FN-støttede principper for ansvarlige investeringer) og CDP, som er verdens største samarbejde inden for emissionsmåling. BankInvest er medlem begge steder
- **Via Net Zero Asset Managers-initiativet** har BankInvest i tråd med Paris-aftalen forpligtet sig dels til at reducere porteføljernes CO₂-udledning med 55 % inden 2030 og dels til at neutralisere CO₂-udledningen fra investeringerne frem mod 2050. Målet gælder for den del af BankInvests samlede formue, hvor der findes brugbare CO₂-data, hvilket indtil videre omfatter ca. 43 % af den samlede formue

BankInvest Fokus på egen ESG-indsats

Sideløbende med udfasningen af CO₂-kreditterne har BankInvest valgt at fokusere endnu flere kræfter på egen ESG-indsats:

- **Styrkelse af BankInvests ESG-afdeling** fra 1 til 5 medarbejdere. Herunder en ny chef for ESG samt ekstra ressourcer i form af ESG-specialister på aktie- og obligationsområdet
- **Deltagelse i flere internationale** investorsamarbejder, som styrker BankInvests arbejde med ESG
- **Udvikling af e-learning-moduler** med fokus på bæredygtig lovgivning og investering i samarbejde med Finanssektorens Uddannelsescenter
- **Produktudvikling og -tilpasning** – senest i forbindelse med implementeringen af MiFiD II ESG og den herefter obligatoriske screening af kundernes bæredygtighedspræferencer siden 2. august 2022
- **Implementering og efterlevelse** af konkrete klimamålsætninger i Net Zero Asset Managers
- **Aktiv deltagelse i Finans Danmarks** arbejdsgrupper om bl.a. bæredygtig lovgivning, CO₂-beregningsmetoder og målsætninger
- **Indsamling og behandling af data** til brug for ESG-rapportering og servicering af partnere

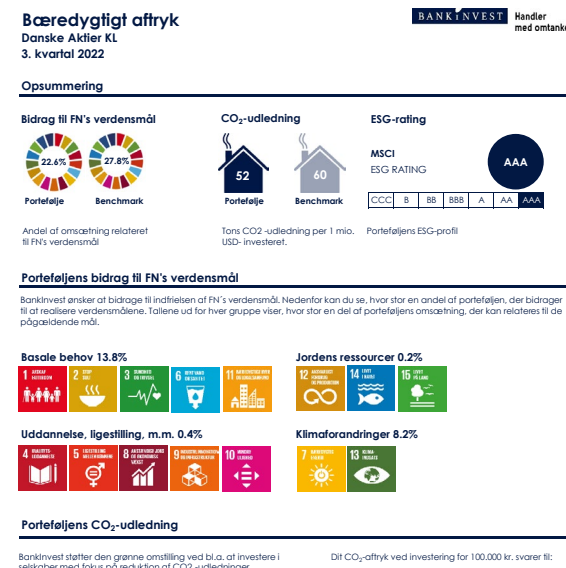
Bæredygtigt aftryk

BankInvest offentliggør hvert kvartal bæredygtigt aftryk på 41 ud af 48 offentlige fonde. Data leveres af MSCI ESG, som analyserer virksomhederne ud fra en ansvarlighedstilgang. Bæredygtigt aftryk laves for alle fonde, hvor MSCI ESG har data for mindst 65 % af afdelingens formue.

Bæredygtigt aftryk måler de enkelte fondes bæredygtighed på områderne CO₂-udledning, ESG-score og bidrag til opfyldelse af FN's verdensmål. Aftrykket er udformet som et 2-siders overblik for hver afdeling og kan findes på bankinvest.dk

Ved udgangen af 2022 var 90,6 % af af de investerede midler i investeringsforeningsbeviser i bankens pulje- og plejeordninger placeret i BankInvest-fonde med bæredygtigt aftryk mod 64,5 % ultimo 2019.

Side 1 af Bæredygtigt aftryk.

Profileringen af investeringskundernes bæredygtighedspræferencer går efter planen

Siden 2. august 2022 har det været obligatorisk at spørge ind til kundernes bæredygtighedspræferencer som et led i profileringen, før der må ydes investeringsrådgivning. Kunderne profileres i forvejen i forhold til risiko og tidshorisont.

Nu lægges bæredygtighedspræferencer på som et ekstra lag i form af to spørgsmål:

- 1 Hvor meget betyder bæredygtighed for dine økonomiske valg?
- 2 Hvor meget fokus ønsker du, at din investering skal have på at løse klimaudfordringerne?

- Ringkjøbing Landbobank oplever, at kunderne tager godt imod værktøjet og den dialog, spørgsmålene afstedkommer, fortæller Sten Erlandsen, der er finansdirektør i Ringkjøbing Landbobank, og han fortsætter:

- Afdækningen af kundernes bæredygtighedspræferencer munder ud i, at kunden enten kan have en lav, middel eller høj bæredygtighedspræference. Til at imødekomme behovet for at investere bæredygtigt har Ringkjøbing Landbobank i form af bankens FormuePleje løsninger og Puljeinvestering Bankvalg flere produkter på hylden med en artikel 8-klassificering. Her er tale om produkter, som fremmer miljømæssige karakteristika.

Herudover har banken i dag – via partnerskabet med SEB – adgang til egentlige artikel 9-produkter, og i løbet af foråret 2023 kan BankInvest forventeligt også tilbyde artikel 9-produkter. Ved at udarbejde en investeringsprofil på kunden, hvor der tages hensyn til risiko, tidshorisont og bæredygtighedspræferencer, sikres en god harmoni mellem kundens investeringsmæssige behov og den investeringsløsning, kunden får tilbudt som konklusion på et rådgivningsforløb.

Fakta

Artikel 6, 8 og 9

Ringkjøbing Landbobank distribuerer primært investeringsprodukter fra BankInvest, som kategoriserer sine afdelinger efter Disclosureforordningen:

- **Artikel 6-afdelinger**
er uden særlige miljømæssige eller sociale karakteristika
- **Artikel 8-afdelinger**
fremmer miljømæssige og sociale karakteristika og inddrager disse i investeringsbeslutningen
- **Artikel 9-afdelinger**
har bæredygtig investering som sit mål

Når de nye artikel 9-fonde forventeligt lanceres i løbet af foråret 2023, vil BankInvest udelukkende have artikel 8- og 9-afdelinger.

Sten Erlandsen,
finansdirektør i Ringkjøbing Landbobank.

Klimavenlig livrente via Letpension er mere end vindmøller og solenergi

Ringkjøbing Landbobank er et af de pengeinstitutter, der via Letpension formidler livrenteopsparing og dækning ved sygdom og død til sine privatkunder. PFA leverer pensions- og forsikringsprodukterne, og det er også PFA, som står for investeringen af de opsparede penge.

Siden 2021 har kunder i Ringkjøbing Landbobank haft mulighed for at vælge at investere en del af livrenteopsparingen i et ekstra klimavenligt produkt – og det uden at ændre på investeringsprofil og risikoniveau.

- Pensionselskaber har en vigtig rolle, når det kommer til at påvirke samfund og virksomheder i en mere klimavenlig retning, og Letpension bidrager via PFA i det ekstra klimavenlige investeringsprodukt Klima til den grønne omstilling med fokus på flere forskellige veje til målet, siger direktør i Letpension Lars Stouge.

Klimavenlige investeringer kan være vindmøller og solenergi, men der er et stort potentiale for at reducere klimaaftrykket i brancher med et større aftryk ved at investere i mindre CO₂-udledende teknologier. Derfor investerer PFA i både Solution leaders, Transition leaders og Carbon leaders i det ekstra klimavenlige investeringsprodukt Klima:

- **Solution leaders:** De selskaber, der producerer produkter og løsninger, der gør, at forbrugere og virksomheder kan producere og forbruge grønnere
- **Transition leaders:** De selskaber, der går forrest i deres branche for at fremme den grønne omstilling
- **Carbon leaders:** De selskaber, der har et lavt CO₂-aftryk i forhold til deres omsætning. Det er typisk tech- og finansielle virksomheder

Lars Stouge fortæller, at ambitionen for det ekstra klimavenlige produkt Klima er at opnå CO₂-neutralitet i 2025, og CO₂-negativitet i 2030.

- PFA kunne lettest nå CO₂-målene for produktet ved kun at investere i Carbon leaders. Men for at PFA kan være med til at fremme den grønne omstilling i alle faser og brancher, investerer PFA også i Solution leaders og Transition leaders.

Lars Stouge, direktør i Letpension.

Bæredygtige møbler i et bæredygtigt byggeri

Karsten N. Rasmussen, direktør i Design Solutions
og Mette Haubjerg, IT-chef i Ringkjøbing Landbobank.

Næsten 100 medarbejdere rykkede i slutningen af 2022 ind i en nybygget udvidelse af bankens hovedkontor i Ringkøbing. Byggeriet overholder selvfølgelig de strenge energikrav, der er til nybyggeri. Herudover har banken valgt ikke at have vinduer mod nord, hvor energitabet er stort, og mod syd er der opsat solafskærmning, så behovet for nedkøling reduceres.

Lokalerne er møbleret med nogle af de mest bæredygtige møbler, der findes på markedet. Det er det lokale firma Design Solutions, der har leveret hele møblementet, og her siger direktør Karsten N. Rasmussen, at leveringen af møbler til oplevelses-parken Naturkraft for fem år siden har givet virksomheden et forspring på markedet.

- Dengang var kravet, at møblerne skulle være 100 % bæredygtige, men der fandtes kun en enkelt stol og en enkelt lampe på markedet, så der blev vist grinet lidt af os. Det gør man ikke længere – nu forlanger de fleste kunder, at møblerne skal være bæredygtige, og nogle beder endda om at få dem leveret uden emballage.

- Vi blev hurtigt enige med Karsten fra Design Solutions om, at tiden var inde til at vælge bæredygtigt, og vi var meget tilfredse med, hvor godt et bæredygtigt sortiment, der faktisk var at vælge ud fra, fortæller Mette Haubjerg, der er IT-chef i Ringkjøbing Landbobank og bankens bygningsansvarlige.

Til bankens nye tilbygning er der valgt en Mood konferencestol fra Randers+Radius i 100 % genbrugsplast, og den er betrukket med et bæredygtigt stof fra Gabriel.

Skrive- og mødebordene er fremstillet af certificerede MDF-plader, som er fremstillet af pressede træspåner, og hvile-møblerne er lavet af egetræ og fuldpolstret med et bæredygtigt stof – også fra Gabriel. Alle stel er sorte og pulverlakerede, hvilket er en mere bæredygtig løsning end den normale alu-lakering.

Totalkredit

Mange kunder har udskiftet gas- og oliefyr, og flere får muligheden

Mange af bankens kunder har i 2022 nydt godt af, at Totalkredit har ydet sine kunder et tilskud på 10.000 kr. til udskiftning af gas- eller oliefyr med en varmepumpe. Totalkredit er Ringkjøbing Landbobanks samarbejdspartner, når en kunde skal have et realkreditlån, men det har ikke været en betingelse for at få tilskuddet, at kunden skulle låne penge til udskiftningen.

Ordnningen fortsætter indtil videre i 2023. I løbet af året tager Totalkredit stilling til, om ordningen skal fortsætte som et supplement til eller eventuelt skal afløses af "Fyr dit fyr"-partnerskabet, som er indgået mellem den tidligere regering og Finans Danmark.

"Fyr dit fyr"-partnerskabet henvender sig til boligejere, som ikke kan få fjernvarme, og det går ud på at tilbyde gode vilkår for udskiftning af olie- eller gasfyr med en grøn varmekilde – f.eks. en varmepumpe – for hurtigst muligt at reducere afhængigheden af russisk gas og olie. Regeringen afstår fra at opkræve tinglysningsafgift af nye lån, og Finans Danmarks medlemmer bidrager med billige lån og afstår fra at opkræve oprettelsesgebyr.

Udover at reducere afhængigheden af russisk gas og olie bidrager udskiftningen af olie- og gasfyr også godt til den grønne omstilling. CO₂-besparelsen ved skift til en varmepumpe er i gennemsnit 66 %.

CO₂-besparelse
66 %

Ladestandere til elbiler

Mange danskere er bekymrede for rækkevidden af el-biler. Det viser en undersøgelse, energiselskabet AURA fik lavet af analyseinstituttet Megafon i november 2022. Bekymringen går også på, om der er tilstrækkeligt med ladestandere til rådighed, når man kommer frem til sin destination. En bekymring, som godt kan være berettiget – f.eks. i centrum af ældre, danske købstæder.

I Ringkøbing har Ringkøbing Landbobank taget medansvar for at forbedre infrastrukturen omkring el-biler. Siden juni 2022 har el-bilister haft mulighed for at lade bilen op på bankens parkeringsplads i centrum af byen. Her har banken installeret seks ladestandere, og motivet er naturligvis, at flere og flere kunder og medarbejdere kører i el-bil, men standerne kan benyttes af alle.

Sten Erlandsen, finansdirektør i Ringkøbing Landbobank, ved de nye ladestandere.

Ringkøbing Landbobank Klar til at udstede grønne obligationer

Ringkøbing Landbobank offentliggjorde i august 2022 et grønt obligationsprogram – et såkaldt Green Bond Framework. Analysefirmaet Sustainalytics har udarbejdet en Second-Party Opinion som sikkerhed for, at programmet lever op til de krævede grønne kriterier – også kaldet Green Bond Principles. Programmet gør det muligt for Ringkøbing Landbobank at udstede grønne obligationer under det EMTN-obligationsprogram, banken i forvejen har noteret på børsen Euronext Dublin i Irland.

Provenuet fra grønne obligationer skal bruges til finansiering af vedvarende energi, bæredygtige bygninger, bæredygtige køretøjer og/eller bæredygtig udnyttelse af naturressourcer i form af økologisk landbrug, bæredygtigt fiskeri og bæredygtig skovdrift. Bankens finansiering af bæredygtige formål skal til enhver tid overstige provenuet fra de grønne obligationer – dog er der mulighed for at placere provenuet i kontanter og grønne obligationer, hvis provenuet en kort tid er større end bankens finansiering af godkendte formål.

Afdelingschef Jakob Jermiin Nielsen og stabschef Lars Hindø i Ringkøbing Landbobank har haft ansvaret for udarbejdelsen af det grønne obligationsprogram. De er enige om, at det er oplagt for banken at udbyde grønne obligationer.

- Især inden for finansiering af vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg har Ringkøbing Landbobank betydelige udlån, som lever op til finansieringsformålet for obligationerne, så vi ser frem til at kunne tilbyde investorerne at investere i vores grønne obligationer, fortæller Jakob Jermiin Nielsen.

Ringkøbing Landbobank er klar til at udstede de første grønne obligationer, så snart behovet opstår. Efter første udstedelse er banken forpligtet til årligt at offentliggøre, hvordan provenuet er anvendt samt den estimerede effekt heraf.

Ringkøbing Landbobank Bankens ESG-rating hævet

MSCI har i 2022 opgraderet bankens ESG-rating fra karakteren BBB til karakteren A, hvilket er den tredjehøjeste karakter på MSCI's 7-trins ratingskala. MSCI er et af verdens største og mest anvendte ESG-ratingbureauer, og ved ratingen indgår vurdering af en række miljømæssige, sociale og governance forhold.

- Vi er glade for at få hævet vores rating, og vi tager det som udtryk for anerkendelse af vores arbejde med forskellige ESG-forhold ud fra vores kerneværdier kompetent, handlekraftig og især ordentlig. For i bund og grund handler ESG ikke mindst om at være ordentlig, siger stabschef Lars Hindø.

Imponerende næsten 80 meter lange Vestas vindmøllevinger tilhørende Sdr. Bork Vind K/S klar til montering i Bork Mærsk Enge i Vestjylland. Se artikel om Sdr. Bork Vind K/S på side 14-15.

Næsten
80
meter lange
vindmøllevinger

Det indirekte energiforbrug bliver mere grønt

Ringkjøbing Landbobanks indirekte energiforbrug stammer primært fra outsourcingen af IT-udvikling og -drift til Bankdata, som har videreoutsourcet den meget energikrævende IT-drift til JN Data.

- Siden 2021 har vi købt grøn strøm i form af vindcertifikater, der dækkede hele forbruget, fortæller Esben Kolind Lastrup, der er adm. direktør for Bankdata:

- Men i august 2021 besluttede Bankdata og JN Data at indgå en samlet Power Purchase Agreement (PPA) med energiselskabet Better Energy, og som led i aftalen har Better Energy opført en helt ny solcellepark. Aftalen trådte i kraft 1. januar 2023, og herefter modsvares hele vores energiforbrug af produktion af grøn energi fra solcelleparken. Vi indgik aftalen af klimahensyn, men siden har udviklingen i energipriserne medført, at der også økonomisk er tale om en rigtig fornuftig beslutning.

At energiforbruget dækkes 100 % af produktion af grøn strøm ændrer ikke ved, at JN Data i Silkeborg også stadig producerer overskudsvarme, og den sendes fortsat ud i Silkeborg Forsynings fjernvarmenet, hvor den dækker opvarmningsbehovet for 4-500 husstande.

Esben Kolind Lastrup,
adm. direktør for Bankdata.

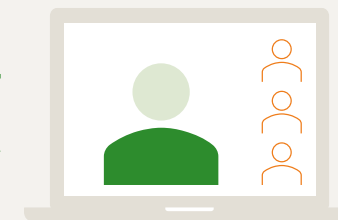
Bankdata

Øvrige tiltag i 2022

- 1 Bankdata stiller ladestandere til rådighed for medarbejdernes elbiler. Medarbejderne anskaffer imidlertid elbiler i et tempo, som antallet af ladestandere dårligt kan følge med til, så der vil i 2023 blive etableret yderligere standere
- 2 Der er gennemført eller aftalt en række mindre tiltag som f.eks. udskiftning af engangsservice med vedvarende produkter, reduktion af madspild, sortering og forgasning af madaffald samt kødfrie dage i kantinen
- 3 Antallet af digitale møder har fundet et nyt leje, som er højere end før covid-19, men lavere end under nedlukningerne

- Kørsel til interne møder på vores lokationer i Fredericia, Aarhus og Silkeborg er reduceret til fordel for digitale møder. Der arbejdes stadig hjemme, når en opgave kræver fordybelse. Men når vi har brug for at tale sammen, mødes vi fysisk, og det har også været medarbejdernes ønske. Det er jo også en dimension af bæredygtighed, at man har det godt på sit arbejde sammen med sine kollegaer, slutter Esben Kolind Lastrup.

Reduktion
af kørsel til
interne møder

Sociale forhold

Ringkjøbing Landbobank og Nordjyske Bank er **væsentlige medspillere** i de lokalsamfund, **hvor vi er til stede.**

Banken sætter en ære i at bidrage positivt til udviklingen af Danmark og det danske samfund. Vi har i dag kunder over hele landet, men vi er også et lokalt pengeinstitut med en stærk forankring i og et særligt ansvar for Vest-, Midt- og Nordjylland. Vi har altid været bevidste om vores betydning her, og vi er stolte af, at vi med vores støtte er med til at holde gang i over 1.100 foreninger, initiativer og arrangementer.

Det er en del af bankens DNA at finansiere investeringer i lokal erhvervsudvikling samt privates køb af boliger og køretøjer m.v., og vi bidrager med et betydeligt antal videnarbejdspladser i vores lokalområder.

Som en af landets 50 største skattebetalere (skatteår 2020) yder banken også et betragteligt bidrag til vores fælles samfundskasse.

Banken går ind for den danske model for samarbejdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager. Bankens følger således den standardoverenskomst, der er indgået mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Finansforbundet, ligesom banken og Finansforbundet har indgået en lokal virksomhedsoverenskomst, og vi ser frem til, at begge aftaler bliver fornyet i løbet af 2023.

Ringkjøbing Landbobanks arbejde på det sociale område udspringer herudover af bankens politikker – bl.a. "Politik for samfundsansvar", "Adfærdskodeks", "Politik for sund virksomhedskultur" og "Skattepolitik".

Banken bakker desuden op om FN's verdensmål og har tilsluttet sig de Ti Principper fra FN's Global Compact for ansvarlig virksomhedsdrift.

I overensstemmelse med bankens tradition for at bidrage til lokalt fællesskab og udvikling, bankens politikker, FN's Global Compacts fire principper for arbejdstagerrettigheder og verdensmålene 3, 4, 8 og 11 går bankens indsats bl.a. på:

- **At respektere og overholde arbejdstagerrettighederne**
- **At sikre sundhed og fortsat høj trivsel på arbejdspladsen**
- **At tilbyde medarbejderne uddannelse af høj kvalitet efter ønske og behov**
- **At stille vores kompetencer om finansielle forhold til rådighed for det omgivende samfund**
- **At bidrage positivt til samfundets fortsatte udvikling – både lokalt og på landsplan**

"Politik for samfundsansvar", "Adfærdskodeks", "Politik for sund virksomhedskultur", "Skattepolitik" og bankens øvrige politikker kan findes på landbobanken.dk/ir/banken/politikker

Sociale forhold

Hovedresultater 2022

Det er helt centralt for bankens strategi, at rådgiverne skal være i stand til at rådgive hele vejen rundt om kundens økonomi. Det skaber overblik for både kunde og medarbejder, men det kræver, at rådgiverne besidder en bred vifte af kompetencer inden for bolig-, pensions- og investeringsrådgivning. Ringkjøbing Landbobank har derfor ikke et egentligt uddannelsesbudget men bevilger nødvendig uddannelse efter behov. Se mere side 30–31.

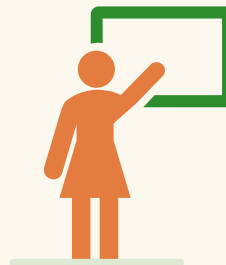
Det har i mange år været bankens strategi at ansætte et pænt antal elever, praktikanter og trainees, da vi ønsker at sikre vores rekrutteringsgrundlag ved selv at uddanne fremtidige medarbejdere. Vi er derfor meget tilfredse med, at finansuddannelsen for studenter blev reddet i efteråret 2022. Se mere side 31.

Det er bankens erfaring, at de bedste potentielle medarbejdere ikke nødvendigvis er dem, der er bedst til at skrive en ansøgning og klare sig godt til en samtale. Banken er derfor i 2022 begyndt at tilbyde gratis ansøger- og samtaletræning. Ansøgertræningen er tilgængelig for alle – samtaletræningen tilbydes i forbindelse med, at en potentiel medarbejder inviteres til samtale i banken. Se mere side 29.

I 2022 beskæftigede banken 641,1 FTE mod 618,8 FTE ultimo 2021. Kønsfordelingen var stort set lige. Medarbejderomsætningshastigheden var stabil med 10,4 % mod 10,5 % i 2021.

Medarbejderne giver udtryk for at trives godt i banken. I årets medarbejderanalyse fik udsagnet "Jeg trives godt i banken" et gennemsnit på 8,7 på en 10-skala, hvor 1 = "Helt uenig" og 10 = "Helt enig". I 2021 var tallet 8,0 og i 2020 var det 7,9. Se mere side 28.

For en detaljeret rapportering på det sociale område henvises til side 42–47.

Høj aktivitet og trivsel følges ad

Bankens ledere afholder årligt en samtale med hver enkelt medarbejder, hvor der er afsat tid til at komme rundt omkring alle forhold, der vedrører medarbejderens hverdag. Her kigger medarbejder og leder tilbage på året, der er gået – men også frem mod nye mål og opgaver for den kommende periode.

Som et vigtigt input til samtalen udfylder medarbejderen på forhånd nogle spørgsmål, som bl.a. omhandler "Samarbejde og Trivsel". Svarene indgår i en god og konstruktiv drøftelse mellem leder og medarbejder – og danner samtidig grundlaget for en trivselsmåling på såvel afdelings- som bankniveau.

Ringkjøbing Landbobanks trivselsmåling bliver lavet om foråret, og foråret 2022 var en særlig travl periode for banken. Det fortæller underdirektør Mogens Olesen.

- Vi havde stadig eftervirkninger af covid-19, og vi havde alle steder i banken et meget højt aktivitetsniveau, hvor bl.a. kundernes mulighed for at omlægge boliglån var et stort tema.

Ikke desto mindre blev svarene på samtlige 20 spørgsmål i den årlige måling løftet op på et højere niveau end året før. Tag f.eks. besvarelsen på det helt centrale udsagn: "Jeg trives godt i banken". Her steg gennemsnittet fra et i forvejen højt niveau på 8,0 til 8,7 (på en 10-skala), og det er på godt jysk godkendt.

- Banken skiftede leverandør af analysen i 2021. I den forbindelse blev skalaen forfinet. Vi er gået fra en 5-trins til en 10-trins skala, men spørgsmålene er helt de samme som tidligere. Og så har vi haft den eksterne leverandør til at justere tidligere års tal, så sammenligningsgrundlaget er på plads, siger Mogens Olesen.

- Det er også glædeligt for banken, at vi i den seneste Voxmeter måling af bankens omdømme blandt landets bankkunder ligger på et flot 1. plads med Ringkjøbing Landbobank-brandet og på en 3. plads med Nordjyske Bank-brandet. Så vi kan i sandhed sige, at kundetilfredshed, høj aktivitet og medarbejdertrivsel går hånd i hånd, slutter Mogens Olesen.

Jeg trives godt i banken

Gennemsnit på en skala fra 1-10

1 = helt uenig

10 = helt enig

Mogens Olesen,
underdirektør i
Ringkjøbing Landbobank.

Tilbud om ansøger- og samtaletræning

I 2022 er Ringkjøbing Landbobank gået både kendte og nye veje i kampen om potentielle medarbejderes opmærksomhed.

Et af de mere kendte virkemidler er syv videoer med forskellige medarbejdere, der bliver spurgt, hvordan det er at arbejde i banken. Medarbejderne kendte ikke spørgsmålene på forhånd, så svarene er så autentiske, som de kan blive. Videoerne ligger på landbobanken.dk/banken/karriere/arbejdsplads

Som noget helt nyt tilbyder banken gratis ansøger – og samtaletræning, og ansøgertræningen er ikke forbeholdt ansøgere, som i forvejen er interesseret i job hos Ringkjøbing Landbobank. Det fortæller Berit Nørskou Pedersen, som er HR-chef i banken:

- Inde på vores karriereportal har vi givet alle adgang til gratis ansøgertræning. Du klikker på et link og får tilsendt træningsmaterialet fra en ekstern samarbejdspartner digitalt og helt anonymt for banken, og alle oplysninger slettes efter 28 dage. Det gør vi, fordi vi gerne vil have fat i de bedste medarbejdere, og det er ikke nødvendigvis altid dem, der er bedst til at skrive en god ansøgning. Det tager en halv times tid at gennemføre træningen, og vi håber da, at materialet også bliver brugt af ansøgere, der ikke lige nu er interesseret i et job hos os.

Initiativet er nyt, men banken kan allerede se, at antallet af brugere er stigende, og slet ikke så få gode ansøgninger er blevet til med hjælp fra træningsmaterialet. Når man så inviteres til samtale, får man på tilsvarende vis stillet samtaletræning til rådighed. Samtaletræningen er ikke offentlig tilgængelig.

Berit Nørskou Pedersen fortæller, at banken også gør meget i nærområderne for at skabe synlighed og interesse for banken som arbejdsplads:

- Ved udgangen af 2022 var vi i gang med at uddanne 31 elever og trainees, men derudover tager vi en del praktikanter ind som led i deres uddannelse. Dem henter vi primært fra erhvervsakademierne i vores lokalområder. Vi tager ca. 10 praktikanter ind om året, og de er nogenlunde lige fordelt mellem finansøkonomer og finansbacheloror. Det er ingen hemmelighed, at vi gør en del ud af udvælgelsen, fordi vi gerne vil tilbyde så mange af dem som muligt et traineeforløb, når de er færdige med deres uddannelse. Men praktikopholdet hos os er først og fremmest et led i deres erhvervsakademiuddannelse.

Banken er ofte synlig med en stand og nogle gange et oplæg på forskellige karrieremesser. Bankens dør er også åben for gymnasieklasser og eventuelt 10. klasser, der gerne vil høre om, hvad man laver i en bank. Ligeledes tilbyder Ringkjøbing Landbobank at undervise 9. og 10. klasser i budgetlægning. Endelig underviser bankens medarbejdere 7-8 gange om året 20 studerende fra Økonomi- og Finanssporet på UCRS Gymnasiet HXH Ringkøbing, hvoraf tre lektioner finder sted i banken.

Gratis
online
ansøgertræning

Berit Nørskou Pedersen,
HR-chef i
Ringkjøbing Landbobank.

Helhedsrådgivning og sikker adfærd kræver meget uddannelse

Ringkjøbing Landbobank har valgt at tilbyde kunderne helhedsrådgivning. Det vil sige, at bankens rådgivere skal kunne rådgive om bl.a. bolig, pension og investering. Det er en fordel for kunderne, der får en rådgiver, som kender alle kundens økonomiske forhold, og det er også en fordel for rådgiveren, som får et godt overblik over kundens økonomi. Men det kræver meget uddannelse. Det fastslår Mogens Olesen, som er underdirektør i Ringkjøbing Landbobank.

- Vi oplever stigende og forandrede krav til vores medarbejdere på mange områder. Derfor har vi valgt ikke at have et loft over vores uddannelsesbudget. I Ringkjøbing Landbobank stiller vi den uddannelse til rådighed, der skal til, for at en medarbejder er i stand til at bestride sit job kompetent. Initiativet til uddannelse kan komme flere steder fra - både fra banken, fra nærmeste leder eller fra medarbejderen selv. Ofte er der tale om en kombination, fordi leder og medarbejder i fællesskab når frem til at definere et uddannelsesbehov som led i den årlige medarbejdersamtale.

De lovpligtige certificeringer indgår i en del af uddannelserne. Certificeringerne fungerer som dokumentation for, at rådgiverne har det nødvendige produktkendskab og er kompetente til at rådgive om kundernes økonomi. Hvis en medarbejder ikke opnår certificeringen i første forsøg, følger banken op med yderligere uddannelse.

Bankens medarbejdere har opnået følgende certificeringer:

Område	Målgruppe	Gennemført*
Boligrådgivning (Boligkreditdirektivet)	Alle privat-, erhvervs- og private banking-rådgivere samt kredit- og produktionsmedarbejdere	98,6 %
Investeringsrådgivning i simple investeringsprodukter (de produkter, der tidligere blev kaldt gule og grønne) – herunder e-learning vedrørende markedsmisbrug	Alle privat-, erhvervs-, private banking- og investeringsrådgivere	100,0 %
Investeringsrådgivning i komplekse investeringsprodukter (de produkter, der tidligere blev kaldt røde)	Alle investerings- og valutarådgivere	100,0 %
Bæredygtighed i den finansielle sektor	Alle privat-, erhvervs-, private banking- og investeringsrådgivere	99,5 %
IDD (distribution af forsikrings- og pensionsordninger)	Alle privat-, erhvervs-, private banking- og pensionsrådgivere, medarbejdere i Kundeservicefunktion og Hotline samt andre medarbejdere, der udøver selvstændig distribution af forsikringer tilknyttet MasterCard	99,8 %

*Gennemførelsesprocent opgjort pr. 1. december 2022 for medarbejdere i målgruppen.

I en anden stor del af uddannelserne trænes medarbejderne i IT-awareness og hensigtsmæssig adfærd for f.eks. at forebygge hvidvask, misbrug af data og cyberkriminalitet.

- Ringkjøbing Landbobank har stort fokus på at forebygge misbrug af data og kriminalitet mod kunderne, medarbejderne og banken, fortæller underdirektør Mogens Olesen, og han fortsætter:

- Det er bl.a. nødvendigt for bankens medarbejdere at være meget opmærksomme på faldgruberne i den digitale verden, men det er bankens opgave at skabe rammerne for den gode adfærd. Derfor gennemfører vi i samarbejde med et eksternt firma hver anden måned elektronisk undervisning og træning af alle bankens medarbejdere inden for et specifikt emne, og hvert kvartal udfører vi en intern test, hvor vi trykprøver, at vores IT-mæssige adfærd lever op til kravene.

På adfærds- og awarenesområdet har bankens medarbejdere gennemført følgende træning og uddannelser:

Område	Målgruppe	Gennemført*
Adfærdskodeks	Alle medarbejdere	99,9 %
Awareness-træning vedrørende markedsmissbrug	Alle investeringsrådgivere	97,5 %
E-learning vedrørende markedsmissbrug	Alle backoffice medarbejdere samt andre udvalgte medarbejdere	100,0 %
Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering (lovpligtig)	Alle medarbejdere	100,0 %
Håndtering af persondata	Alle medarbejdere	99,9 %
IT-awareness	Alle medarbejdere	97,3 %

*Gennemførelsesprocent opgjort pr. 1. december 2022 for medarbejdere i målgruppen.

Ringkjøbing Landbobank Finansuddannelsen for studenter reddet

Lige før statsminister Mette Frederiksen udskrev valg til Folketinget, fik Ringkjøbing Landbobank en god nyhed. Det fortæller underdirektør Mogens Olesen:

- Otte års uvished om finansuddannelsen for studenter sluttede med en politisk aftale, som indebærer, at uddannelsen bliver reddet i sin nuværende form. Det betyder meget for Ringkjøbing Landbobank og Nordjyske Bank. Vi har langt de fleste af vores ansatte i Vest-, Midt- og Nordjylland, hvor det i visse områder kan være svært at rekruttere nye medarbej-

dere. Vi uddanner derfor i meget stor udstrækning vores medarbejdere selv, og her er finansuddannelsen for studenter et attraktivt tilbud for mange unge fra vores lokalområder.

Finansuddannelsen for studenter stod til at blive halveret fra to til et år fra august 2022, og det ville betyde, at eleverne på bare et enkelt år skulle tilegne sig kompetencer, der kunne gøre dem i stand til at rådgive privatkunder om essentielle valg om f.eks. bolig, pension og livsforsikring.

- Godt nok er vores finanslever dygtige, men det kan ikke lade sig gøre at lære det hele på den halve tid. Derfor ville vi have været nødt til at kigge på andre løsninger, hvis ikke uddannelsen havde fået lov at fortsætte i sin nuværende form, siger Mogens Olesen.

Forudsætningen for at påbegynde en finansuddannelse i banken er, at man som minimum har en studentereksamen, hvorefter banken uddanner finanseleven op på bachelorniveau. Bankens ansætter herudover finansøkonomer og finansbachelorer, som indgår i traineeforløb.

Via eget uddannelsesakademi – kombineret med erhvervsakademier og universiteter – har banken således årligt et relativt stort antal unge medarbejdere under uddannelse. Ved udgangen af 2022 drejede det sig om 18 finanselever og 13 trainees. Ringkjøbing Landbobank / Nordjyske Bank er en af finanssektorens større aftagere af finanselever.

Flere end 1.100 foreninger, klubber og andre fællesskaber **bliver bakket op af** Ringkjøbing Landbobank og Nordjyske Bank

Ringkjøbing Landbobank og Nordjyske Bank støtter lokale ildsjæle

Vi er stolte af at kunne hjælpe og understøtte fællesskaber, gode ideer og de mange mennesker, der hver dag gør en forskel for andre gennem deres frivillige arbejde.

3 vindere

af Nordjyske Banks Foreningspris 2022

Der var livlig aktivitet, da nordjyderne indstillede lokale foreninger til Nordjyske Banks Foreningspris. I 2022 blev 99 forskellige foreninger indstillet, og der var kamp om stemmerne. Dommerkomiteen fandt de tre vindere blandt de mange indstillede foreninger. Valget faldt på Jerup Borgerforening, Bowlingklubben Stenhuset og Aktivitetshuset Solhjem i Bjergby-Mygdal.

Årets Iværksætter og Iværksætterdyst i Ringkøbing-Skjern Kommune

Små, spirende virksomheder og dem, der er kommet rigtig godt i gang. Uanset hvilket niveau virksomheden er nået til, er der mange, der fortjener et klap på skulderen og lidt ekstra medvind. Derfor er Ringkjøbing Landbobank sponsor af to begivenheder, der hylder iværksættermiljøet i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det er Ringkøbing-Skjern Erhvervsråd, der kårer Årets Iværksætter og afholder iværksætterdysten. I marts 2022 vandt Twenty Twenty Coffee prisen som Årets Iværksætter. I november 2022 vandt Bjarne Brixen fra EasyGain Iværksætterdysten.

Årets Nordjyder

I en regn af guldkonfetti blev Bangsbo Freja U17-drenge kåret som Årets Nordjyder i oktober 2022. Holdets 30 fodbold drenge har samlet 800.000 kroner ind til børn, der har det svært. Udover drengene var der også fire andre nominerede; nemlig Michael Christophersen, Knut Arild Gulbrandsen, Kim Kolditz og Anette Rolighed Nielsen. Nordjyske Bank sponsorerer præmien på 50.000 kroner.

6 vindere

af Årets Foreningspris 2022 i Vestjylland

41 kandidater. 12.500 stemmer. Seks vindere. I 2022 blev Ringkjøbing Landbobanks foreningspris uddelt for anden gang. Det er en pris, der gives til seks forskellige foreninger i Vestjylland, og bag prisen står Dagbladet Ringkøbing Skjern og Ringkjøbing Landbobank. Ved et hyggeligt arrangement i bankens lokaler i marts blev de seks vindere hyldet: Højmark Gymnastikforening, Ulfborg Karateklub, Vestjyllands Svæveflyveklub, Furniture Station Tarm, Remisen Skjern og Holmsland Sogneforening.

Governance forhold

Bankens værdier **"kompetent, handlekraftig og ordentlig"** er rammesættende for **arbejdet med governance**.

Og det tager bankens omgivelser godt imod. Banken har over 50.000 aktionærer, 625 medarbejdere og 200.000 kunder. Ringkjøbing Landbobank har ifølge Voxmeter sektorens bedste omdømme for andet år i træk, og Nordjyske Bank er gået en plads frem til nummer tre.

Banken understøtter retfærdighed og stærke institutioner ved bl.a. at beskytte kunderne, samfundet og banken selv mod hvidvask, misbrug af data og cyberkriminalitet samt ved at indgå i et tæt samarbejde med danske myndigheder om at sikre den finansielle stabilitet, skabe transparens og lette offentlige opgaver inden for skatteindberetning og digitalisering.

I Ringkjøbing Landbobank er bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering en opgave for alle medarbejdere. De understøttes af en central afdeling, som behandler og undersøger usædvanlige og/eller mistænkelige aktiviteter eller transaktioner – herunder indberetninger herom fra medarbejderne.

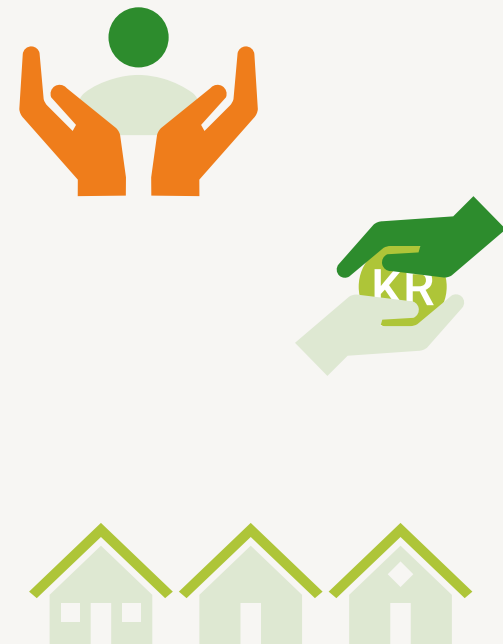
Bankens arbejde på governanceområdet udspringer herudover af bankens politikker – bl.a. "Politik for samfundsansvar", "Adfærdskodeks", Politik for sund virksomhedskultur" og "Politik for Ansvarligt Indkøb".

Banken bakker desuden op om FN's verdensmål og har tilsluttet sig de Ti Principper fra FN's Global Compact for ansvarlig virksomhedsdrift.

I overensstemmelse med bankens værdier, bankens politikker, FN's Global Compacts to principper om menneskerettigheder og princippet om antikorrupsion samt verdensmålene 5 og 16 går bankens indsats bl.a. på:

- **At overholde menneskerettighederne**
- **At undgå enhver form for korrupsion**
- **At sikre diversitet og lige muligheder for alle medarbejdere i banken uanset køn og anden baggrund**
- **At sikre konkurrencedygtighed og transparens i lønpolitikken for bankens ledelse**
- **At sikre konkurrencedygtighed og transparens i afkastet til bankens aktionærer**
- **At reducere samfundets udfordringer med hvidvask**
- **At reducere samfundets udfordringer med data-sikkerhed og cyberkriminalitet**

"Politik for samfundsansvar", "Adfærdskodeks", Politik for sund virksomhedskultur", "Politik for ansvarligt indkøb" og bankens øvrige politikker kan findes på landbobanken.dk/ir/banken/politikker

Governance forhold

Hovedresultater 2022

Definitionen af tallet for "Bestyrelsens kønsdiversitet" er ændret i 2022 til, at det nu kun er de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer, der indgår i beregningen.

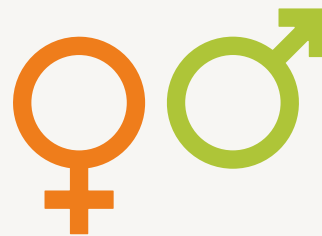
Det underrepræsenterede køns andel er i 2022 steget fra 12,5 til 25 %. Tallet forventes at stige yderligere, så banken i 2023 når målet om mindst 30 % repræsentation af det underrepræsenterede køn.

Kunderne i Ringkjøbing Landbobank har krav på sikre data. Banken gør derfor en stor indsats for at uddanne og træne medarbejderne til en sikker og hensigtsmæssig digital adfærd.

Pr. 1. december 2022 havde næsten alle bankens medarbejdere gennemført uddannelse og træning i , adfærdskodeks og håndtering af persondata, og alle havde gennemført den lovpligtige uddannelse i forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering. Se mere side 31 og 36.

Banken har i 2022 udbetalt et udbytte på 7 kr. pr. aktie for 2021, ligesom banken fra februar 2022 til januar 2023 har foretaget aktietilbagekøb for i alt 738 mio. kr. Bankens aktie har i 2022 givet et afkast på 9 % inkl. udbytte. Bestyrelsen har for regnskabsåret 2022 indstillet til generalforsamlingen at udbetale et udbytte på uændret 7 kr. pr. aktie, ligesom bestyrelsen forventer at igangsætte aktietilbagekøbsprogrammer for i alt 770 mio. kr.

For en detaljeret rapportering af bankens arbejde med governance henvises til side 48–51.

Kunderne har **krav på sikre data**

Ringkjøbing Landbobank har stor fokus på IT-sikkerhed. Driften og udviklingen af bankens IT-installationer er outsourcet til Bankdata, der benytter JN Data som hosting partner til driften af bankens servere og systemer, fortæller IT- og forretningsdirektør Ivan Rafn.

- Men det er alligevel nødvendigt for bankens medarbejdere at have meget høj IT-awareness. Derfor indgår undervisning og træning på IT-sikkerhedsområdet som en væsentlig del af den generelle uddannelsesindsats. Hver anden måned gennemfører vi i samarbejde med et eksternt firma undervisning og træning af alle bankens medarbejdere inden for et specifikt emne.

Undervisningen afsluttes med en række kontrolspørgsmål, og Ivan Rafn fortsætter:

- **Undervisningen er i virkeligheden træning i god IT-adfærd, og det kan bl.a. gå ud på at sikre medarbejderne et godt og sundt password. Eller noget så tilsyneladende uskyldigt som at forebygge privat brug af en erhvervs mobiltelefon. Hvis man beholder telefonen ved jobskifte, kan det helt uforvarende udvikle sig til tyveri af data, hvis man ikke er meget påpasselig.**

- Herudover gennemfører vi hvert kvartal en intern test, hvor vi trykprøver, at vores IT-adfærd lever op til kravene. Vores seneste test handlede om phishing, hvor vi netop forsøgte at få medarbejderne til at opgive deres kontonumre og andre personlige data, siger Ivan Rafn.

Banken benytter sig via Bankdata og JN Data af nogle af de bedste og mest effektive sikkerhedssystemer, der findes. F.eks. er der indlagt et ekstra lag til test af både mails og eventuelle vedhæftede filer, som scannes for uønsket indhold, før det er muligt at åbne dem. Banken kører på sit eget lukkede netværk, hvor der er implementeret den højeste sikkerhed i firewalls og i de øvrige sikkerhedssystemer, der benyttes. Og det er alt sammen nødvendigt. Den finansielle branche er dagligt udsat for forsøg på hacking – både af professionelle og amatører.

- Det er helt nødvendigt for en virksomhed som vores, at IT-sikkerheden er på det højeste mulige niveau. Heldigvis samarbejder vi med nogle af de dygtigste aktører på området. Både Bankdata og JN Data har IT-sikkerhed som en af deres kernekompetencer. Begge har et tæt samarbejde med eksterne sikkerhedsfirmaer, ligesom der er et tæt samarbejde blandt de store finansielle virksomheder i Danmark, så vi må sige, at vores sikkerhed er meget, meget høj, fortæller Ivan Rafn.

Udover kravet og ønsket om sikre data har kunderne bl.a. også krav på at blive glemt, hvis deres samarbejde med banken ophører. Bankens er således forpligtet til at slette data, når den ikke længere lovmæssigt har en grund til at opbevare data. Det er et resultat af GDPR-lovgivningen.

- **Banken anvender bl.a. automatiske rutiner til sletning af mails efter to eller fem år afhængig af lovkrav. Herudover er der fuld transparens over for kunderne, som i netbanken kan se alt, hvad banken har liggende i form af kontrakter og aftaler m.v., slutter Ivan Rafn.**

Bankens DPO (Data Protection Officer) følger løbende op på, at banken ikke har data liggende i strid med GDPR-lovgivningen.

I bankens IT-sikkerhedsarbejde benyttes ISO-standarder – bl.a. ISO 27001, ISO 27002 og ISO 27005. Anvendelsen af bredt anerkendte rammeværktøjer som ISO-standarder sikrer bl.a. en standardiseret og korrekt efterlevelse af ledelses- og outsourcingbekendtgørelserne.

Rapportering under taksonomiforordningens artikel 8

Taksonomiforordningen har til formål at opstille kriterier for, hvornår en virksomheds aktiviteter kan betragtes som bæredygtige. En økonomisk aktivitet defineres som bæredygtig, hvis den bidrager væsentligt til at nå et eller flere af seks opstillede klimamål uden væsentligt at skade andre af målene.

Taksonomien er stadig ny og endnu ikke fuldt reguleret i forhold til de opstillede miljømål. Samtidig er mange af de økonomiske aktiviteter, banken har bevilget udlån til og har investeringer i, endnu ikke beskrevet i taksonomiforordningen. Taksonomiforordningen anvendes ikke i bankens kreditpolitik eller i politikken for ansvarlige investeringer, men vi forholder os til bæredygtighed i forbindelse med kreditgivning og til ESG-forhold i investeringsuniverset.

Rapportering under taksonomiforordningens artikel 8

Ringkjøbing Landbobank skal for 2022 rapportere hvor stor en del af balancen, der er omfattet af klassifikationssystemet. Vedrørende 2023 skal der udarbejdes en egentlig GAR (Green Asset Ratio). Dette hænger sammen med, at bankens større erhvervskunder først til den tid bliver forpligtet til at rapportere

deres data. Den kommende GAR skal vise omfanget af udvalgte aktiver, der i henhold til taksonomien kan kategoriseres som bæredygtige.

Andelen af aktiver, som er omfattet af taksonomiforordningen, udgør i alt 18,8%. Den består for en stor dels vedkommende af udlån til privatkunder til finansiering af fast ejendom samt biler. Stigningen fra 2021 til 2022 afspejler et ændret princip for opgørelse, hvor banken fra 2022 medregner alle boligprodukter, uanset om disse er sikret ved pant i fast ejendom.

Der er flere årsager til, at 81,2 % af bankens samlede aktiver ikke vurderes at være omfattet af taksonomiforordningen. Taksonomien ekskluderer således en række brancher og dele af udlånet til bankens privatkunder. Desuden er mange af bankens erhvervskunder undtaget, idet de har under 500 ansatte. Denne gruppe betegnes som "Ikke-NFRD virksomheder" og udgør i alt 42,1 % af bankens aktiver. Derivater og statseksposeringer er heller ikke omfattet og udgør 7,0 %. Endelig er bankens handelsbeholdning og interbanklån på 8,3 % af bankens aktiver ikke omfattet. Bankens handels-

beholdning består primært af danske realkreditobligationer, som typisk har en forholdsvis lav CO₂-udledning i forhold til investeringens størrelse. Banken påregner ikke at ændre væsentligt i principperne for placering af handelsbeholdningen.

Centralt for bæredygtighed i taksonomiforordningen er understøttelse af lokalsamfund, som banken altid har prioriteret højt.

Banken har i over 25 år medvirket til at finansiere den grønne omstilling. Først med udlån til opførelse af vindmøller og rådgivning herom og i dag udvidet til at omfatte udlån til f.eks. solcelleanlæg, biogasanlæg og andre grønne teknologier samt finansiel rådgivning relateret hertil. En stor del af bankens udlån på området er til virksomheder med færre end 500 ansatte, men ville bortset herfra opfylde betingelserne for at være omfattet af taksonomiforordningen.

Bankens indsats for understøttelse af lokalsamfund og finansiering af den grønne omstilling er beskrevet i denne rapport – primært i afsnittene om miljøforhold og sociale forhold side 8–33 og side 38–47.

Banken har i lighed med ultimo 2021 foretaget en opgørelse af aktiverne ultimo 2022 og kan oplyse følgende nøgletal om fordelingen af bankens samlede aktiver:

	2021	2022	Definitioner
Aktiver, som er omfattet af taksonomiforordningen	13,2 %	18,8 %	Andel af de samlede aktiver, som er omfattet af taksonomiforordningen
Aktiver, som ikke er omfattet af taksonomiforordningen	86,8 %	81,2 %	Andel af de samlede aktiver, som ikke er omfattet af taksonomiforordningen
Aktiver vedrørende stater samt derivater	5,8 %	7,0 %	Andel af de samlede aktiver, som udgør eksponeringer til centraladministrationer, centralbanker og supranationale udstedere samt derivater
Udlån til ikke-NFRD virksomheder	40,0 %	42,1 %	Andel af de samlede aktiver, som udgør eksponeringer til virksomheder, som ikke er omfattet af Non-Financial Reporting Directive (NFRD)
Handelsbeholdning og interbanklån	9,8 %	8,3 %	Størrelsen af handelsbeholdningen og interbanklån på anfordring i forhold til de samlede aktiver

Alle tallene i tabellen er baseret på dataudtræk, og tabellen omfatter ingen estimater.

Miljøforhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Miljøforhold – Bæredygtig finansiering	FN-verdensmål 	At tilbyde bæredygtige udlåns- og andre bankprodukter. Løbende at forbedre opgørelsen af CO ₂ -udledningen fra bankens udlånsportefølje ved at erstatte sektorstandarder med tal for kundernes faktuelle udledning.	Banken har for første gang udarbejdet opgørelse af CO ₂ -udledningen på udlån. Banken har udarbejdet et Green Bond Framework og kan herefter udstede grønne obligationer under det EMTN-obligationsprogram, banken i forvejen har noteret på børsen Euronext i Dublin i Irland.	Eventuelt udstede grønne obligationer, hvis behovet er til stede, og markedsforholdene er gunstige herfor. Fortsat yde udlån til produktion af vedvarende energi fra vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg.
	FN Global Compacts Ti Principper Princip 7–9 * 	FN Global Compacts Ti Principper Princip 7–9 *	Banken har ydet og i samarbejde med Totalkredit formidlet lån til både energirenovering og udskiftning af olie- og gasopvarmning med mere bæredygtige energiformer. Bankens kunder har haft mulighed for at få et tilskud på 10.000 kr. fra Totalkredit til udskiftning af gas- eller oliefyldt med en varmepumpe.	Fortsat fokus i boligrådgivningen på potentialet i energirenovering og/eller udskiftning af olie- og gasopvarmning med mere bæredygtige energiformer. Opbakning til Finans Danmarks aftale med regeringen om adgang til billig finansiering af udskiftning af olie- og gasfyldt med en grøn varmekilde, når fjernvarme ikke er en mulighed.
Miljøforhold – Ansvarlige investeringer	FN-verdensmål 	At sikre harmoni mellem kundens investeringsmæssige behov og den investeringsløsning, kunden får tilbudt som konklusion på et rådgivningsforløb. Det skal bl.a. ske ved at udarbejde den lovpligtige investeringsprofil på kunden, hvor der tages hensyn til risiko, tidshorisont og bæredygtighedspræferencer.	Fra 2. august 2022 har det været obligatorisk at spørge ind til kundernes bæredygtighedspræferencer som et led i profileringen, før der må ydes investeringsrådgivning. Afdækningen af kundernes bæredygtighedspræferencer munder ud i, at kunden enten kan have en lav, middel eller høj bæredygtighedspræference.	Efter planen forventer BankInvest i foråret 2023 at lancere egentlige artikel 9-fonde. Herefter vil BankInvest udelukkende udbyde artikel 8 og 9-afdelinger.
	FN Global Compacts Ti Principper Princip 1–10 * 	FN Global Compacts Ti Principper Princip 1–10 *	Profileringen er især relevant for kunder med formueplejeprojekter og puljeordning, da bankens investeringer på kundernes vegne tegner sig for den langt største del af CO ₂ -udledningen fra investeringer.	Ringkjøbing Landbobank distribuerer primært investeringsprodukter fra BankInvest, som kategoriserer sine afdelinger efter Disclosureforordningen: <ul style="list-style-type: none"> • Artikel 6-afdelinger er uden særlige miljømæssige eller sociale karakteristika • Artikel 8-afdelinger fremmer miljømæssige og sociale karakteristika og inddrager disse i investeringsbeslutningen • Artikel 9-afdelinger har bæredygtig investering som sit mål

Miljøforhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Miljøforhold – Ansvarlige investeringer – fortsat			<p>Til at imødekomme behovet for at investere bæredygtigt for kunder med en middel eller høj bæredygtighedspræference har Ringkjøbing Landbobank i form af bankens FormuePleje løsninger og Pulje-investering Bankvalg flere produkter på hylden med en artikel 8-klassificering. Herudover har banken – via samarbejdet med SEB – adgang til egentlige artikel 9-produkter.</p> <p>Banken har deltaget aktivt i den fortsatte udvikling af bæredygtige investeringsprodukter fra BankInvest. Adm. direktør John Fisker som næstformand for bestyrelsen i BankInvest og finanschef Sten Erlandsen som medlem af BankInvests Produkt Komité.</p>	
Miljøforhold	<p>FN-verdensmål</p> <p>FN Global Compacts Ti Principper</p> <p>Princip 7–8 *</p> 	<p>Fortsat at omsætte Forum for Bæredygtig Finans' 20 anbefalinger, om hvordan den finansielle sektor kan accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet, til konkret handling.</p> <p>De 20 anbefalinger findes her: www.epaper.dk/finansdanmark/forum-for-b%C3%A6redygtig-finans-20-anbefalinger-til-finans-danmark/</p> <p>At opretholde pengeinstitutsektorens laveste omkostningsprocent.</p> <p>Fortsat at arbejde for at reducere udledningen pr. FTE fra bankens bygninger – bl.a. ved at gennemføre rentable energibesparelserprojekter i den ældre del af bankens bygningsmasse.</p> <p>At afholde så mange møder virtuelt som muligt.</p> <p>At reducere CO₂-udledningen fra bankens transport.</p>	<p>Banken har fokus på styring af risici på alle relevante områder – herunder også miljø.</p> <p>I 2022 har de væsentligste indsatser været:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Banken offentliggør i denne ESG-rapport for anden gang CO₂-udledningen på porteføljeniveau fra plejeordninger, puljeordninger og bankens egenbeholdning og kan således for første gang kommentere udviklingen • Banken offentliggør i denne rapport for første gang CO₂-udledningen på porteføljeniveau fra bankens udlån <p>Banken havde i 2022 en omkostningsprocent på 31,1, hvilket er pengeinstitutsektorens laveste og et fald fra 33,6 i 2021. Omkostningsprocenten siger noget om bankens evne til at skabe værdi af de ressourcer, der bliver forbrugt, og det er en del af bankens DNA at bruge ressourcerne optimalt og ikke flere end nødvendigt.</p> <p>Banken vurderer og prioriterer løbende mulighederne for energibesparende tiltag og er opmærksom på, at rentabiliteten af energibesparelserprojekter er forbedret markant som følge af de stigende energipriser i 2022. I løbet af 2022 har banken bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsat opsætningen af LED belysning og bevægelsessensorer • Udskiftet ventilations- og køleanlæg og genanvendt spildvarmen, hvor det er muligt 	<p>At arbejde hen imod måling af CO₂-udledningen fra bankens udlånsportefølje ved hjælp af primærdata (faktuelle udledninger) frem for købte, eksterne standard-data.</p> <p>Fortsat fokus på udlån til og via BankInvest investeringer i selskaber, der bidrager til den grønne omstilling – enten ved at have et lavt CO₂-aftryk i forhold til deres omsætning, ved at gå forrest i branchens grønne omstilling eller ved at gøre det muligt for forbrugere og virksomheder at producere og forbruge mere bæredygtigt.</p> <p>At gennemgå allerede foretagne analyser af potentialet for energireovering af den ældre bygningsmasse for identifikation af projekter, der er blevet rentable som følge af de forhøjede energipriser.</p> <p>At implementere de skærpede lovkrav til sortering af affald.</p> <p>Yderligere at reducere madspild.</p>

Miljøforhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Miljøforhold – fortsat		<p>At optimere arbejdsgange ved hjælp af digitalisering og anvendelse af robotter.</p> <p>At reducere bankens indirekte CO₂-udledning.</p> <p>Banken forventer, at både privat- og erhvervs-kunder om muligt underskriver dokumenter digitalt, medmindre andet eksplicit aftales.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Optimeret frekvensstyringen af alle motorer til ventilation • Optimeret driftstiderne på bankens cirkulationspumper • Udskiftet ældre vinduer <p>Udbygningen af bankens hovedkontor i Ringkøbing overgår de ellers ret strenge krav til nybyggeri, og der er indkøbt bæredygtige møbler.</p> <p>Virtuelle møder er blevet en permanent del af bankens dagligdag. Møderne reducerer behovet for transport og bruges især til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møder med bankens kunder • Interne møder – herunder mellem hovedkontoret i Ringkøbing og regionskontoret i Nørresundby • Møder med tætte samarbejdspartnere – f.eks. Bankdata og BankInvest <p>Banken arbejder på løbende at øge medarbejdernes miljøbevidsthed. Herunder opfordrer banken medarbejderne til i videst muligt omfang at køre sammen til og fra uddannelse og møder m.v.</p> <p>Banken har gennemført forskellige tiltag for at reducere madspildet.</p> <p>Det er besluttet at producere alle bankens betalingskort af mindst 85 % genbrugs-PVC.</p> <p>Bankens indirekte energiforbrug stammer primært fra outsourcing af IT-udvikling og -drift til Bankdata, som har videre-outsourcet den meget energikrævende IT-drift til JN Data. Bankdata og JN Data har besluttet at indgå en samlet Power Purchase Agreement (PPA) med energiselskabet Better Energy om køb af grøn strøm fra solceller. Som led i aftalen har Better Energy opført en helt ny solcellepark. Aftalen vil reducere Ringkøbing Landbobanks indirekte energiforbrug markant.</p> <p>Banken har via Bankdata påbegyndt samarbejde med Penneo om digitale underskrifter. Der er tale om en fleksibel løsning, hvor kunden kan underskrive en hel dokumentpakke samlet med en enkelt underskrift.</p>	<p>Fortsat at arbejde hen imod CO₂-neutralitet uden at indregne drift af egen skov eller køb af klimakreditter.</p> <p>Udelukkende at udstede betalingskort i mindst 85 % genbrugs-PVC, når restlageret er brugt op.</p> <p>Fra 1. januar 2023 som besluttet at modsvare bankens indirekte elforbrug hos Bankdata og JN Data med produktion af grøn energi fra ny solcellepark opført af Better Energy.</p> <p>Samarbejdet med Penneo via Bankdata om digitale underskrifter intensiveres med henblik på, at så mange som muligt af bankens dokumenter på sigt underskrives digitalt.</p>

Miljøforhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Miljøforhold – – fortsat	FN-verdensmål 	At fastholde og udvikle vores udlån til produktion af klimavenlig og vedvarende energi – herunder vindmøller, solceller, biogas og andre miljøvenlige teknologier. Som led heri at medvirke til landbrugets grønne omstilling med vores udlån til biogasanlæg.	Banken har siden 1995 finansieret landbaserede vindmøller. Finansiering af energiproduktion fra vedvarende energikilder er i dag et af bankens vigtige forretningsområder, som også omfatter finansiering af solcelleanlæg og biogasanlæg opstillet i Danmark og andre europæiske lande.	Fortsat fokus på udlån til produktion af vedvarende energi og til klimavenlig produktion.
	FN Global Compacts Ti Principper Princip 9 * 	Fastholdelse af relationerne til nationale og internationale samarbejdspartnere om finansiering af rentable og bæredygtige projekter til gavn for kunder og samfund. Fortsat at udvikle vores udlån til privates bæredygtige omstilling – herunder energirenovering af boliger og køb af bæredygtige køretøjer. Opfatte den grønne omstilling som en mulighed for fortsat vækst i bankens udlån.	Ringkjøbing Landbobank har opbygget tætte relationer til danske, nordiske og europæiske samarbejdspartnere om udlån til grønne investeringer. Relationerne har givet adgang til konkurrencedygtig finansiering, som er stillet til rådighed for bankens kunder til finansiering af bæredygtige projekter. Vores samarbejde med disse partnere er med til at styrke forretningscasen og understøtte omstillingen af samfundet i en mere bæredygtig retning. Vi arbejder bl.a. sammen med: <ul style="list-style-type: none"> • Danmarks Eksport- og Investeringsfond (en fusion af Danmarks Grønne Investeringsfond, Vækstfonden og EKF – Danmarks Eksportkredit) om bl.a. lån til og øvrig finansiering af aktiver, der bidrager til den grønne omstilling i ind- og udland • NIB (samarbejde om bl.a. lån til vindenergi projekter og andre former for vedvarende energi) • KFW (samarbejde om back-to-back finansiering af udlån til projekter om vedvarende energi) 	Fortsat fokus på udlån – når det er relevant – formidling af realkreditlån til privates køb af bæredygtige køretøjer, energirenovering af boliger og omlægning af energiforbrug fra gas og olie til fjernvarme og andre bæredygtige energiformer.
			Banken opfordrer sine privatkunder til at benytte Totalkredits energiberegner for at få inspiration til konkrete energiforbedringer i boligen. Banken yder gerne finansiering af bæredygtige køretøjer samt energi- og miljømæssige tiltag i private boliger. Det indgår i dag som en del af boligrådgivningen, at mange potentielle tiltag er blevet rentable, selv om de ikke før har været det.	
			Banken køber udelukkende strøm fra vindmøller.	

Sociale forhold – Rapportering på ESG, FN’s verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Sociale forhold	FN Global Compacts Ti Principper	At fortsætte det gode samarbejde med bankens ansatte og deres organisationer.	<p>Banken støtter op om medarbejdernes frihed til at organisere sig, ligesom banken anerkender medarbejdernes ret til kollektive forhandlinger. Banken støtter således fuldt op om, hvad der kendes som den danske model – dvs. frivillige aftaler mellem fagforeninger og arbejdsgivere.</p> <p>De fleste af bankens ansatte er organiseret i Finansforbundet, og banken er medlem af Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA). Banken følger den standardoverenskomst, som er indgået mellem FA og Finansforbundet. Standardoverenskomsten er med til at sikre medarbejdernes arbejdsforhold - herunder arbejdsforhold, minimumslønninger og overtidbetaling.</p> <p>Herudover er der mellem banken og Finansforbundet indgået en lokal virksomhedsoverenskomst, som indeholder nærmere aftale om aflønningsforhold.</p> <p>Banken har ikke registreret sager vedrørende retten til at organisere sig eller retten til kollektive forhandlinger.</p>	At indgå ny standardoverenskomst via forhandlinger mellem FA og Finansforbundet samt at indgå ny, lokal virksomhedsoverenskomst via forhandlinger direkte mellem banken og Finansforbundet.
	Princip 3 *			
	FN Global Compacts Ti Principper	At inddrage og efterleve princippet om udryddelse af tvangsarbejde i bankens vurdering og valg af samarbejdspartnere.	<p>Banken støtter op om udryddelse af alle former for tvangsarbejde.</p> <p>Banken ønsker således ikke at have kunder, leverandører eller øvrige samarbejdspartnere, som i strid med menneskerettighederne anvender tvangsarbejde, hvilket også fremgår af bankens politik for ansvarligt indkøb.</p> <p>Banken er ikke bekendt med at have kunder, leverandører eller andre samarbejdspartnere, som anvender tvangsarbejde.</p>	Løbende at vurdere relevante kunder, leverandører og øvrige samarbejdspartnere i forhold til deres overholdelse af Princip 4.
	Princip 4 *			

Sociale forhold – Rapportering på ESG, FN’s verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Sociale forhold – fortsat	FN Global Compacts Ti Principper	At inddrage og efterleve princippet om afskaffelse af børnearbejde i bankens vurdering og valg af samarbejdspartnere.	<p>Banken støtter op om afskaffelse af børnearbejde, som strider mod menneskerettighederne.</p> <p>Banken ønsker således ikke at have kunder, leverandører eller øvrige samarbejdspartnere, som i strid med menneskerettighederne anvender nogen form for børnearbejde, hvilket også fremgår af bankens politik for ansvarligt indkøb.</p> <p>Banken tilbyder fritidsjob til og beskæftiger nogle få unge mellem 15-18 år, som udelukkende udfører let kontorarbejde.</p> <p>Banken er ikke bekendt med at have kunder, leverandører eller andre samarbejdspartnere, som anvender nogen former for børnearbejde, som strider mod menneskerettighederne.</p>	Løbende at vurdere relevante leverandører og kunder i forhold til deres overholdelse af Princip 5.
	Princip 5 *			
	FN Global Compacts Ti Principper	<p>At et stort flertal af bankens medarbejdere trives meget eller særdeles tilfredsstillende.</p> <p>At undgå enhver form for diskrimination i bankens arbejds- og ansættelsesforhold.</p>	<p>Banken accepterer ikke diskrimination på grund af køn, alder, etnisk baggrund, seksuel orientering eller religion, ligesom chikane og mobning – herunder seksuelt relaterede krænkelser – heller ikke tolereres på nogen måde. Bankens HR-afdeling skal løbende følge op herpå.</p> <p>Banken har etableret den lovpligtige whistleblowerordning, som gør det muligt for enhver medarbejder i banken anonymt at indberette eventuelle tilfælde af diskrimination, chikane og mobning.</p> <p>Banken har ikke registeret sager om overtrædelse af reglerne om diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.</p>	<p>Fortsat at understøtte den høje medarbejdertrivsel ved at sikre gode arbejdsforhold.</p> <p>Som led i de gode arbejdsforhold fortsat at forebygge risikoen for diskrimination i forhold til arbejds- og ansættelsesforhold og straks at reagere på eventuelle tilfælde heraf.</p>
	Princip 6 *			
Sociale forhold – Sundhed og trivsel	FN-verdensmål	At et stort flertal af bankens medarbejdere trives meget eller særdeles tilfredsstillende.	Banken ønsker via sine aktiviteter at bidrage til at sikre rammerne for det gode og sunde liv for borgerne i de lokalsamfund, hvor banken er repræsenteret.	Fortsat at støtte et godt og sundt liv for borgerne i de lokalsamfund, hvor banken er repræsenteret.

Sociale forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Sociale forhold – Sundhed og trivsel – fortsat		At bidrage til udvikling af finansiell forståelse hos børn og unge.	Banken prioriterer at tilbyde gode arbejdsforhold for bankens medarbejdere. Tryghed og trivsel på arbejdspladsen understøttes bl.a. af en række sociale arrangementer, sundhedsforsikring, stress- og alkoholpolitikker, seniorordninger, adgang til konsultation hos erhvervspsykolog samt gennemgang og optimering af de fysiske arbejdspladser. Banken har et tæt samarbejde med de lokale handelsgymnasier og erhvervsakademier. Et eksempel herpå er Økonomi- og Finanssporet, hvor elever fra UCRS (UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern) deltager i et længere forløb hen over et skoleår hos banken. Banken bidrager til udvikling af finansiell forståelse for børn og unge ved at stille lærerkræfter og undervisningsmaterialer til rådighed for folkeskoleklasser og ungdomsuddannelser efter ønske og behov.	At gentage den årlige medarbejderanalyse. At fortsætte det gode samarbejde med de lokale handelsgymnasier og erhvervsakademier. Fortsat at stille lærerkræfter og undervisningsmaterialer til rådighed for folkeskoleklasser og ungdomsuddannelser.
	Sociale forhold – Kvalitetsuddannelse	FN-verdensmål 	At tilbyde nye og nuværende medarbejdere uddannelse og efteruddannelse af høj kvalitet. At samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner og efter ønske og behov bidrage til ledelsen og udviklingen af disse. At understøtte bankens fremtidige rekrutteringsgrundlag ved fortsat at ansætte elever i bankens lokalområder for derved selv at uddanne fremtidige medarbejdere.	Banken yder helhedsrådgivning, hvilket stiller høje krav til medarbejdernes kompetencer. Behovet for efteruddannelse og kompetenceudvikling indgår som led i bankens årlige udviklingssamtale med alle medarbejdere. Relevant efteruddannelse og kompetenceudvikling tilbydes løbende i samarbejde med bl.a. Finanssektorens Uddannelsescenter, Aarhus Universitet og Aalborg Universitet. En stor del af den kompetencegivende undervisning afsluttes med den lovpligtige certificering af medarbejderne: <ul style="list-style-type: none"> • Boligrådgivning (Boligkreditdirektivet) • Investeringsrådgivning i simple investeringsprodukter (de produkter, der tidligere blev kaldt gule og grønne) – herunder e-learning vedrørende markedsmisbrug

Sociale forhold – Rapportering på ESG, FN’s verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Sociale forhold – Kvalitetsuddannelse – fortsat			<ul style="list-style-type: none"> • Investeringsrådgivning i komplekse investeringsprodukter (de produkter, der tidligere blev kaldt røde) • Bæredygtighed i den finansielle sektor • IDD (distribution af forsikrings- og pensionsordninger) <p>Øvrig kompetencegivende undervisning gennemføres for at ruste medarbejderne til at rådgive hele vejen rundt om kundens økonomi. Herunder er 100 privatrådgivere uddannet i formuerådgivning.</p> <p>Alle investeringsrådgivere er uddannet i den lovpligtige profilering af investeringskundernes præferencer vedrørende bæredygtighed.</p> <p>Endelig trænes medarbejderne i IT-awareness og hensigtsmæssig adfærd for f.eks. at forebygge hvidvask, misbrug af data og cyberkriminalitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adfærdskodeks • Awareness-træning vedrørende markedsmisbrug • E-learning vedrørende markedsmisbrug • Forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering (lovpligtig) • Håndtering af persondata • IT-awareness <p>Se mere side 30–31.</p> <p>Banken tilbyder hvert år et pænt antal unge en uddannelse inden for den finansielle sektor som elever, praktikanter eller trainees.</p>	<p>Fortsat at understøtte en sikker og hensigtsmæssig adfærd ved at tilbyde medarbejderne relevant træning og uddannelse.</p> <p>At ansætte et tilstrækkeligt antal elever, praktikanter og trainees til at sikre bankens fremtidige rekrutteringsgrundlag.</p>
	Sociale forhold – Anstændige jobs og økonomisk vækst	FN-verdensmål 	<p>At kunne tilbyde attraktive og udviklende videnarbejdspladser med lige muligheder for alle medarbejdere.</p> <p>At finansiere erhvervslivets og borgernes aktiver og aktiviteter – herunder ikke mindst aktiviteter, der bidrager til samfundets grønne omstilling.</p>	<p>I 2022 beskæftigede banken 641,1 FTE mod 618,8 FTE ultimo 2021.</p> <p>Banken er med til at sikre udvikling i hele Danmark ved at være finansiell samarbejdspartner for en lang række erhvervsvirksomheder og private borgere.</p>

Sociale forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Sociale forhold – Bæredygtige byer og lokalsamfund	FN-verdensmål 	<p>At sikre et stærkt lokalkendskab som baggrund for kompetent rådgivning og konkurrencedygtig finansiering af erhvervsliv og private borgere.</p> <p>At bidrage til samfundets udvikling med ansvarlig kreditgivning og betaling af pålagte skatter og afgifter.</p> <p>Fortsat stærk støtte til lokale foreninger, kulturinstitutioner og events.</p>	<p>Banken prioriterer at yde kompetent helhedsrådgivning til og finansiering af erhvervsliv og privatkunder.</p> <p>Som led heri fokuserer banken på at være en attraktiv finansieringspartner inden for grøn omstilling – herunder i forbindelse med energibesparende tiltag i boligsektoren, så boligerne bliver mere bæredygtige, og så bankens kunder kan reducere de løbende omkostninger til opvarmning og anden energi.</p> <p>Med en lønsumsafgift på 58 mio. kr. og 375 mio. kr. i selskabsskat for indkomståret 2022 er bankens evne til værdiskabelse med til at finansiere hele det danske samfund. Hertil kommer indeholdt A-skat og AM-bidrag på 144 mio. kr. og indeholdt udbytteskat af ordinært udbytte på 39 mio. kr. Samlet beløb 616 mio. kr. I 2021 var det samlede beløb 526 mio. kr.</p> <p>I den seneste opgørelse, som omfatter indkomståret 2020, var Ringkjøbing Landbobank nr. 27 på listen over landets største selskabsskatteydere.</p> <p>Banken er stolt af sit bidrag til at sikre velfungerende lokalsamfund. Dels ved at yde økonomisk og anden støtte til over 1.100 lokale idræts- og kulturforeninger samt events – dels ved at opfordre sine medarbejdere til at engagere sig i det lokale forenings- og kulturliv.</p> <p>Der foretages uddelinger til almennyttige formål fra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bankens egen resultatdisponering • Sdr. Lem Andelskasses Fond • Ulfborg Sparekasses Fond • Sulsted-Ajstrups Sognes Spare- og Lånkassens Mindelegat • Øster Brønderslev Sparekasses Fond 	<p>Fortsat fokus på at yde helhedsrådgivning hele vejen rundt om kundens økonomi.</p> <p>Fortsat fokus på udlån til vindkraft og øvrig vedvarende energi samt til klimavenlig produktion.</p> <p>Fortsat fokus på finansiering af private kunders køb af bæredygtige køretøjer, energirenovering af boliger og omlægning af energiforbrug fra gas og olie.</p> <p>At betale pålagte skatter og afgifter i overensstemmelse med bankens skattepolitik.</p> <p>Fortsat at yde økonomisk og anden støtte til lokale idræts- og kulturforeninger samt events.</p>

Sociale forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Sociale forhold – Bæredygtige byer og lokalsamfund – fortsat			<p>Som en særlig påskønnelse af foreningers og enkeltpersoners indsats i lokalsamfundene er banken med til at uddele følgende priser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Årets Foreningspris 2022 i Vestjylland (seks priser) • Ringkøbing-Skjern Erhvervsråds Årets Iværksætter og Iværksætterdyst (to priser) • Nordjyske Banks Foreningspris (tre priser) • Årets Nordjyde • Den Nordjyske Ledelsespris i samarbejde med UCN, Lederne Himmerland og Erhvervs Norddanmark • Årets Håndboldforening i Jydsk Håndboldforbund Kreds 3 <p>Se mere side 32–33.</p>	

Governance forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Governance forhold	FN Global Compacts Ti Principper	At banken overholder menneskerettighederne og inddrager principperne om overholdelse af menneskerettighederne i bankens vurdering og valg af samarbejdspartnere.	<p>Banken har udelukkende fysiske afdelinger og filialer i Danmark. Udlån og garantier uden for Danmark udgør omkring 5 % af bankens samlede udlåns- og garantiportefølje.</p> <p>Banken støtter op om menneskerettighederne, hvilket fremgår af bankens adfærdskodeks. Banken accepterer således ikke diskrimination på grund af køn, alder, etnisk baggrund, seksuel observans eller religion, ligesom chikane og mobning – herunder seksuelt relaterede krænkelser – heller ikke tolereres. Alle bankens medarbejdere bliver hvert år bedt om at gennemlæse adfærdskodekset og erklære, at man har forstået indholdet heraf.</p> <p>Bankens HR-afdeling følger løbende med i og overvåger, at banken og medarbejderne overholder menneskerettighederne, ligesom der følges med i, at bankens kunder, leverandører og øvrige samarbejdspartnere overholder menneskerettighederne.</p> <p>Banken har ikke registreret sager om overtrædelse af menneskerettighederne.</p>	<p>Løbende at følge med i og overvåge medarbejderes samt følge med i kunders, leverandørers og øvrige samarbejdspartners overholdelse af menneskerettighederne.</p> <p>Løbende at sikre medarbejdernes kendskab og opbakning til bankens adfærdskodeks.</p>
	Princip 1 og 2 *			
	FN Global Compacts Ti Principper	At banken ikke kommer ud for sager om brud på sit adfærdskodeks eller overtrædelse i øvrigt af bestemmelserne om antikorrupktion.	<p>Banken har en nultolerancepolitik i forhold til alle former for korrupktion, afpresning og bestikkelse.</p> <p>I henhold til bankens adfærdskodeks og politikker gælder det, at banken og dens medarbejdere hverken må modtage eller betale nogen form for bestikkelse, og at medarbejderne heller ikke hverken må give eller tage imod gaver, hvis værdi overstiger det rent symbolske. Brud på reglerne vil blive behandlet internt og om nødvendigt anmeldt til relevante myndigheder.</p> <p>Banken har ikke registreret sager om overtrædelse af bestemmelserne om korrupktion.</p>	Løbende at følge med i og overvåge medarbejderes samt følge med i kunders, leverandørers og øvrige samarbejdspartners overholdelse af bankens bestemmelser om at undgå enhver form for korrupktion.
	Princip 10 *			

Governance forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Governance forhold – Ligestilling mellem kønnene	FN-verdensmål 	<p>At bankens medarbejdere uanset køn oplever, at de har lige muligheder for udvikling og karriere.</p> <p>At sikre diversitet i bankens ledelsesorganer. Det er herunder bankens mål at sikre det underrepræsenterede køn en andel på mindst 30 % i bankens bestyrelse i 2023 og mindst 25 % i bankens øvrige ledelseslag i 2025.</p>	<p>Banken giver alle medarbejdere – uanset køn og anden baggrund – lige muligheder for udvikling og karriere i banken.</p> <p>Der er i 2022 sket en marginal forbedring af diversiteten i bankens øvrige ledelseslag, hvor det underrepræsenterede køn nu udgør 20 % mod 19,4 % i 2021.</p> <p>Banken tilbyder potentielle ansøgere gratis ansøger- og samtaletræning.</p>	At arbejde hen imod at opnå bankens målsætning om at sikre det underrepræsenterede køn mindst den målsatte repræsentation i bankens bestyrelse og øvrige ledelseslag.
Governance forhold – Fred, retfærdighed og stærke institutioner	FN-verdensmål 	<p>Fokus på at udføre vores pålagte samfundsopgaver kompetent og effektivt.</p> <p>At gøre vores til at reducere samfundets udfordringer med hvidvask og terrorfinansiering.</p>	<p>Banken har vederlagsfrit varetaget en række samfundsvigtige opgaver omkring:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At give alle kunder adgang til en NemKonto eller anden form for basal indlånskonto • Omfattende lovpligtig indberetning til skattemyndighederne af renter, bankindeståender, bankgæld samt afkast og depotværdier for bankens kunder • Lovpligtig synliggørelse af bankens priser og betingelser ved hjælp af pensionsinfo, prisportaler, god skik lovgivning og MiFID m.fl. • Bekæmpelse af hvidvask m.v. <p>Bankens bestyrelse har tilsluttet sig til de 25 anbefalinger, der fremgik af rapport fra november 2019 fra Hvidvask Task Forcen nedsat af Finans Danmark. De 25 anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er møntet mod forskellige interesser, bl.a. diverse myndigheder, pengeinstitutsektoren generelt samt de enkelte pengeinstitutter.</p> <p>En af de 25 anbefalinger går ud på, at pengeinstitutter på deres website skal oprette en dedikeret side, hvor de målrettet og tilgængeligt for den brede offentlighed kan oplyse, hvordan de arbejder med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Denne anbefaling har banken efterlevet, idet banken har siden: landbobanken.dk/antihvidvask</p>	<p>Fortsat at løse de pålagte samfundsopgaver så kompetent og effektivt som muligt.</p> <p>At fortsætte den fokuserede indsats mod hvidvask og terrorfinansiering ved hjælp af overvågning og analyse af risici.</p> <p>Fortsat at stå stærkt i kampen mod hvidvask og terrorfinansiering ved at fastholde og løbende udbygge bankens medarbejderes kompetencer på området.</p>

Governance forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Governance forhold – Fred, retfærdighed og stærke institutioner – fortsat			<p>En anden af de 25 anbefalinger går ud på, at de enkelte pengeinstitutter i deres ledelsesberetning forpligter sig til at redegøre overordnet for, hvordan de arbejder med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering – herunder deres hvidvaskpolitik. Den anbefaling efterlever banken naturligvis også. Der henvises til ledelsesberetningen i bankens årsrapport: landbobanken.dk/ir/meddelelser/regnskaber</p> <p>Finans Danmarks 25 anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering: finansdanmark.dk/aktuelle-emner/forebyggelse-af-hvidvask-og-terrorfinansiering/hvidvask-task-force/</p>	
		At gøre vores til at reducere samfundets udfordringer med IT- og datasikkerhed samt cyberkriminalitet.	<p>Ringkjøbing Landbobank har støttet op om og brugt betydelige ressourcer på en sikker og effektiv digitalisering af samfundet – herunder afviklingen af NemId og implementeringen af MitId.</p> <p>Banken har løbende udarbejdet og tilpasset systemer og forretningsgange, der skal være med til at sikre data og forebygge cyberkriminalitet.</p> <p>Banken har løbende informeret sine kunder om potentielle udfordringer med IT- og datasikkerhed.</p> <p>Banken prioriterer sin interne uddannelse og træning i IT-awareness højt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hver anden måned er der i samarbejde med et eksternt firma gennemført undervisning og træning af alle bankens medarbejdere inden for et specifikt emne. • Hvert kvartal er der gennemført en intern test af bankens medarbejdere, hvor banken har trykprøvet, at alles IT-awareness lever op til kravene. 	<p>Fortsat fokus på sikre systemer og datasikkerhed i samarbejde med bankens underleverandører – primært Bankdata og JN Data.</p> <p>Fortsat fokus på en sikker digital adfærd blandt medarbejderne for derved at beskytte kunder, medarbejdere og banken mod misbrug af data og cyberkriminalitet.</p> <p>Fortsat fokus på at informere kunderne i alle relevante kontaktpunkter om IT- og datasikkerhed – herunder om kendte forsøg på svindel og øvrig kriminalitet.</p>

Governance forhold – Rapportering på ESG, FN's verdensmål og FN Global Compacts Ti Principper

Indsatsområde	Bidrag til	Målsætninger	Gennemført 2022	Forventede tiltag 2023
Governance forhold – Lønpolitik for bankens ledelse		At give bankens bestyrelse og direktion en transparent og konkurrencedygtig aflønning.	Bankens tilbyder ikke incitamentsaflønning eller variable løn-andele til bankens bestyrelse og direktion, og bankens lønpolitik giver ikke mulighed herfor.	Fortsat at yde bankens ledelse en transparent og konkurrencedygtig aflønning.
Governance forhold – Afkast til aktionærene		At skabe et konkurrencedygtigt og gennemskueligt afkast til bankens aktionærer.	Bankens tilbyder ingen fordele forbeholdt bankens aktionærer. For 2021 blev der i 2022 udbetalt et udbytte på 7 kr. pr. aktie. Afkastet på bankens aktie har i 2022 været 9 % inkl. udbytte. I 2021 var afkastet på bankens aktie 60 % med indregning af udbytte. I perioden februar 2022 til januar 2023 er der gennemført aktie-tilbagekøb for i alt 738 mio. kr.	Bestyrelsen har for regnskabsåret 2022 indstillet til generalforsamlingen at udbetale et udbytte på 7 kr. pr. aktie. Desuden forventer bestyrelsen at igangsætte aktietilbagekøbsprogrammer for i alt 770 mio. kr.

ESG hoved- og nøgletal

Miljøforhold	2019	2020	2021	2022
CO ₂ , scope 1 emissioner (tons) ^{3/A}	29,2	63,0	57,9	55,6
CO ₂ , scope 2 emissioner (tons) ^{3/A,B}	307,4	220,4	177,5	129,7
I alt CO₂, scope 1 og 2 emissioner (tons) ^{3/A}	336,6	283,4	235,4	185,3
I alt CO ₂ , scope 1 og 2 emissioner pr. FTE (tons)	0,51	0,45	0,38	0,29
Klimakompensation ved køb af certificerede klimakreditter (tons) ^c		300,0	300,0	300,0
Den årlige tilvækst af vedmasse i Sæbygård Skov medfører en større CO ₂ -binding, end banken samlet udleder. Ringkjøbing Landbobank er således CO ₂ -neutral – både ved kompensation via klimakreditter og ved medregning af CO ₂ -bindingen i Sæbygård Skov.				
CO ₂ , scope 3 emissioner – udlån (tons) ^{1/A}				330.432
CO ₂ , scope 3 emissioner – investeringer (tons) ^{2/A}			99.817	58.255
I alt CO₂, scope 3 emissioner (tons)				388.687
CO ₂ , scope 3 emissioner – udlån pr. mio. kr. (tons)				7,39
CO ₂ , scope 3 emissioner – investeringer pr. mio. kr. (tons)			5,49	3,12
I alt CO₂, scope 3 emissioner pr. mio. kr. (tons)				6,13
Energiforbrug (GJ) ³	19.583	15.631	14.990	14.275
Vedvarende energiandel (%) ³	69,0	66,5	78,0	77,8
Vandforbrug (m ³) ³	4.023	3.076	3.462	4.085

ESG hoved- og nøgletal

Miljøforhold	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Udlån til vedvarende energi (vind, sol og biogas) – % af nettoudlån og garantier	6,8	6,7	7,2	6,5	7,5
Andel af midlerne i bankens pulje- og plejeordninger, der er placeret i BankInvest-fonde med bæredygtigt aftryk (%) ^D		64,5	88,2	95,5	90,6

ESG hoved- og nøgletal

Sociale forhold	2019	2020	2021	2022	
Fuldtidsarbejdsstyrke (FTE) ⁴	657,2	632,2	618,8	641,1	
Kønsdiversitet (%) ⁴	50,6	49,8	49,0	46,9	
Sociale forhold	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Kønsdiversitet øvrige ledelseslag (%) ^{4/E}	25,7	23,5	26,1	19,4	20,0
Sociale forhold	2019	2020	2021	2022	
Lønforskel mellem køn (gange) ^{4/F}	-	-	1,26	1,25	
Medarbejderomsætningshastighed (%) ⁴	14,0	14,5	10,5	10,4	
Sygefravær (dage/FTE) ⁴	3,5	5,7	7,6	7,4	
Fastholdelse af kunder (%) ^{4/G}	-	93,5	91,1	91,5	
Sociale forhold	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Elever	13	16	20	19	18
Trainees	4	5	8	4	13
I alt	17	21	28	23	31

ESG hoved- og nøgletal

Sociale forhold	2019	2020	2021	2022
Selskabsskat (mio. kr.)	251	224	294	375
Lønsumsafgift (mio. kr.)	53	58	57	58
Subtotal (mio. kr.)	304	282	351	433
Indeholdt A-skat og AM-bidrag (mio. kr.)	144	139	138	144
Indeholdt skat af ordinært udbytte (mio. kr.)	54	58	37	39
Total (mio. kr.)	502	479	526	616

ESG hoved- og nøgletal

Governance forhold	Ultimo 2018	Ultimo 2019	Ultimo 2020	Ultimo 2021	Ultimo 2022
Bestyrelsens kønsdiversitet (%) ^{5/H}	12,5	12,5	12,5	12,5	25,0
Governance forhold		2019	2020	2021	2022
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder (%) ⁵		98,0	96,8	98,0	95,4
Lønforskel mellem CEO og medarbejdere (gange) ⁵		10,2	10,7	10,7	11,5

Praksis for hoved- og nøgletal

1 Udlån – CO₂e scope 3

Principper, metode og datagrundlag for beregning af CO₂-emissioner fra udlån

Til brug for opgørelsen af CO₂-udledningen har banken anvendt de fælles principper og metoder for måling og opgørelse af finansierede emissioner fra udlån (før nedskrivninger), som er udarbejdet i regi af Finans Danmark (CO₂-model for den finansielle sektor).

Private

Det er ikke muligt at opgøre CO₂-aftrykket fra hele udlånsporteføljen, da udlån til private ofte ikke er formålsbestemte. Dette gælder f.eks. for kassekreditter. Det er således oftest udlån til boligformål og bilkøb, der er formålsbestemte. På privatsiden medregnes således – i overensstemmelse med CO₂-modellen – udelukkende finansierede emissioner fra boliglån og billån. CO₂-aftrykket fra boliglån er opgjort som en gennemsnitsberegning på baggrund af et gennemsnitstal for CO₂-udledning pr. udlånt mio. kr. Banken arbejder på at kunne opgøre CO₂-aftrykket fra boliglån på baggrund af den enkelte bygnings energimærke eller et skønnet energimærke opgjort med udgangspunkt i bygningens energikilde, alder, størrelse og beliggenhed. Det er kun udledning fra udlån på egen balance, der opgøres. Formidlede realkreditudlån er således ikke medregnet i opgørelsen.

CO₂-aftrykket fra billån er opgjort med udgangspunkt i udledningsdata, som er opgjort af Danish Center for Environment and Energy (DCE) ved Aarhus Universitet. Der er beregnet en gennemsnitsværdi, som benyttes til alle bilfinansieringer.

Erhverv

CO₂-aftrykket fra erhvervsudlån er primært baseret på sektorgennemsnit fordelt på brancher. Data til bestemmelse af sektorgennemsnit kommer fra Danmarks Statistik, som i tabellen "Drivhus2" viser de samlede CO₂-udledninger eksklusiv afbrænding af biomasse. Bankens data er funderet i udledningstal for 2020 efter omfordeling af emissioner fra el og fjernvarme. Banken har kunder i en mængde erhvervssektorer, hvor denne metodik ikke umiddelbart kan anvendes, da der ikke kan beregnes et sektorgennemsnit. For disse sektorer har banken anvendt et gennemsnit for øvrige sektorer, så der alligevel kan beregnes en udledning for samtlige erhvervsudlån.

Bankens finansiering af bil-leasingselskaber er beregnet med samme intensitet som bankens finansiering af privatbiler.

Datakvalitet

Datakvaliteten bag de CO₂-aftryk, der er opgjort, er endnu ikke på et tilfredsstillende niveau, idet opgørelsen bygger på sektordata- og statistik. I takt med, at der fremkommer flere individuelle data, eller vi kan modtage relevante data fra f.eks. forsyningselskaber, forbedres datagrundlaget. Vi forventer, at dette vil ske i de kommende år.

For hver af de opgjorte udlånstyper er der angivet en fordeling af datakvalitetsscore i intervallet 1-5, der afspejler kvaliteten af de data, CO₂-aftrykket er beregnet ud fra. Score 1 er den højeste datakvalitetsscore og 5 den laveste. Dataklassifikationen følger Finans Danmarks CO₂-model.

Datakvalitet	Score 1 Højest kvalitet	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5 Lavest kvalitet	I alt
Boligudlån	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
Biludlån	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %
Erhvervsudlån	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %	100 %

Praksis for hoved- og nøgletal

² Investeringer – CO₂e scope 3

<p>Principper, metode og datagrundlag for beregning af CO₂-emissioner fra investeringer</p>	<p>Omfattede investeringer</p> <p>De omfattede investeringer i opgørelsen er baseret på et overordnet udvælgelseskriterium om, at Ringkjøbing Landbobank har direkte adgang til eller mulighed for at påvirke sammensætningen af investeringerne.</p> <p>Opgørelsen omfatter bankens formueplejeprodukter (omfattende "FriFormuePleje", "FriFormuePleje – Gavekonto", "FriFormuePleje - Kreditorbeskyttede midler", "FriFormuePleje VSO", "PensionsFormuePleje", "Den Globale Aktieportefølje", "RLB – Danske Aktier" og "RLB – Wealth Management"), bankens puljeordning "Puljeinvestering Bankvalg" og bankens egenbeholdning (dog ekskl. handelsbeholdninger og ejerandele i sektorselskaber). Opgørelsen omfatter ikke investeringer foretaget under centralt forvaltede fuldmagter og under produktet "RLB – Fuldmagt", ligesom investeringer, kunderne selv foretager, eller som banken foretager efter instruks fra kunder, heller ikke er medtaget.</p> <p>I opgørelsen er medtaget investering i aktier, investeringsforeningsbeviser, virksomhedsobligationer og realkreditobligationer. Den del af forretningsomfanget inden for investeringsaktiviteter, der ikke er medtaget, udgøres primært af statsobligationer, hvor CO₂-beregningismetoderne endnu ikke er færdigudviklede. Generelt gælder det for de aktiver, der ikke er medtaget i opgørelsen, at de formodes at have en forholdsvis lav CO₂-udledning.</p> <p>Opgørelsesmetode</p> <p>Til brug for opgørelsen af CO₂-udledningen har banken anvendt de fælles principper for metoder til måling og opgørelse af finansierede emissioner fra investeringer, som er udviklet af pengeinstitutternes brancheorganisation Finans Danmark.</p> <p>Datagrundlag</p> <p>Til opgørelse af CO₂-udledning for investeringer i aktier, investeringsforeningsbeviser og virksomhedsobligationer er anvendt data fra MSCI. Datagrundlaget består af både udstederspecifikke data og estimerede udledninger. For BankInvest investeringsforeninger er BankInvests egne CO₂-beregninger på foreningsniveau anvendt.</p> <p>BankInvest anvender ligeledes data fra MSCI. For realkreditobligationer udstedt af DLR Kredit, Jyske Kredit, Nordea Kredit, Nykredit og Realkredit Danmark er offentliggjorte udledningsestimater fra de pågældende udstedere anvendt. Der er ikke fundet data fra andre udstedere, som derfor ikke indgår i opgørelsen.</p> <p>Datakvalitet</p> <p>Som det fremgår ovenfor, er der anvendt både udstederspecifikke data og estimerede udledninger. Andelen af aktiver, der er dækket af data, er steget, og datakvaliteten generelt er således forbedret siden 2021. Nogle aktiver er dog ikke dækket af data, hvorfor tallene stadig er forbundet med usikkerhed. Der er ikke opgjort en egentlig datakvalitetsscore.</p> <p>Vi forventer, at datagrundlaget for udledningsdata fortsat vil blive forbedret i de kommende år. Dette vil bidrage positivt til bankens løbende proces med at reducere CO₂-udledningen fra investeringer, ligesom det vil gøre det muligt, på et mere validt grundlag, at opstille egentlige reduktionsmål for bankens investeringsportefølje.</p>
--	--

Praksis for hoved- og nøgletal

³ Definitioner ESG-nøgletal – Miljøforhold (Environment)

Nøgletal / Enhed	Forklaring og definition af nøgletallet	Begrundelse for nøgletallet
CO ₂ e scope 1 Metriske tons	Scope 1 emissioner: Direkte emissioner, der stammer fra selskabets egen forbrænding af brændsler og materialer. Beregning: Der henvises til note I.	Udviklingen i CO ₂ e sat i forhold til producerede mængder eller omsætning kan bruges til at identificere de selskaber, der har været i stand til at omstille sig til en økonomi, der baserer sig mindre på fossile brændstoffer – enten over tid eller i forhold til konkurrenterne.
CO ₂ e scope 2 Metriske tons	Scope 2 emissioner: Indirekte emissioner, der stammer fra den energi, der blev brugt til at producere elektricitet, fjernvarme og fjernkøling, som selskabet har købt af 3. part til selskabets eget brug. Scope 2 emissioner er i princippet beregnet ligesom scope 1 emissioner, men dækker typisk ikke alle syv Kyotogasser/GHG'er. Beregning: Der henvises til note I.	Udviklingen i CO ₂ e sat i forhold til producerede mængder eller omsætning kan bruges til at identificere de selskaber, der har været i stand til at omstille sig til en økonomi, der baserer sig mindre på fossile brændstoffer – enten over tid eller i forhold til konkurrenterne.
Energiforbrug GJ	Energi er, ligesom emissioner, typisk beregnet baseret på brændselsforbrug multipliceret med konverteringsfaktorer. Den forbrugte energi baserer sig både på energi fra scope 1- og 2-kilder samt fra vedvarende energikilder. Beregning: Der henvises til note I.	Udviklingen i Energiforbrug sat i forhold til producerede mængder eller omsætning kan bruges til at identificere de selskaber, der har været i stand til at omstille sig til en økonomi, der baserer sig på mindre energikrævende processer/aktiviteter – enten over tid eller i forhold til konkurrenterne.
Vedvarende energiandel %	Hvor meget af den totale forbrugte energi, der stammer fra vedvarende energikilder. Beregning: (Vedvarende energi / Energiforbrug) * 100	Nøgletallet kan bruges til at identificere de selskaber, der har formået at omstille deres aktiviteter og forbrug af energi til vedvarende energi.
Vandforbrug m ³	Summen af alt vand forbrugt fra alle kilder såsom overfladevand, grundvand, regnvand og kommunevand. Beregning: Summen af alt forbrugt vand – brutto.	Vandforbrug illustrerer risikoprofilen ift. vandforsyning og/eller ændringer i vandomkostninger.

Praksis for hoved- og nøgletal

4 Definitioner ESG-nøgletal – Sociale forhold

Nøgletal / Enhed	Forklaring og definition af nøgletallet	Begrundelse for nøgletallet
<p>Fuldtidsarbejdsstyrke</p> <p>Full Time Equivalenter (FTE'er)</p>	<p>Opgøres for at være i stand til at måle den nødvendige fuldtidsarbejdsstyrke, der skal til for at udføre arbejdet, som har genereret de finansielle nøgletal.</p> <p>Beregning: Antal fuldtidsansatte + omberegnete timeansatte og midlertidigt ansatte omberegnet til fuldtidsækvivalenter.</p> <p>Bemærk, at banken ved opgørelsen af nøgletallet ikke har taget hensyn til kompenseret overarbejde.</p>	<p>Indirekte vigtig, idet Fuldtidsarbejdsstyrke er basis for en række andre sociale indikatorer (se de efterfølgende nøgletal).</p>
<p>Kønsdiversitet</p> <p>%</p>	<p>Kønsdiversitet beregnes for FTE'er.</p> <p>Beregning: (Kvindelige FTE'er / Fuldtidsarbejdsstyrken) * 100</p> <p>Bemærk, at banken har beregnet nøgletallet på FTE-niveau, idet antallet af midlertidige medarbejdere i banken er meget lavt. 2019 nøgletallet er beregnet på ultimobasis.</p>	<p>Der er lavet flere undersøgelser, der viser, at kønsdiversitet har en korrelation med bedre finansiel performance.</p>
<p>Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag</p> <p>%</p>	<p>Bankens øvrige ledelseslag er opgjort efter samme opgørelsesmetode, som anvendes i "Måltal og politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i bankens ledelse".</p> <p>Beregning: (Antal kvindelige ledere i alt ultimo året / Antal ledere i alt ultimo året) * 100.</p> <p>Bemærk, at banken har beregnet nøgletallet på ultimobasis.</p> <p>Der henvises til note E.</p>	<p>Der er lavet flere undersøgelser, der viser, at kønsdiversitet har en korrelation med bedre finansiel performance.</p> <p>En ulige kønsfordeling kan også indikere en risiko for mere generel ulighed på arbejdspladsen og deraf følgende problemer med at tiltrække kvindeligt talent.</p>
<p>Lønforstel mellem køn</p> <p>Gange</p>	<p>Banken aflønner ens for lige arbejde. Forskelle i gennemsnitslønnen for mænd og kvinder skyldes således forskelle i kønnenes repræsentation i forskellige typer jobs – herunder som ledere.</p> <p>Beregning: Median mandlig løn / Median kvindelig løn.</p> <p>Bemærk, at banken har beregnet nøgletallet på ultimobasis.</p> <p>Der henvises til note F.</p>	<p>Der er lavet flere undersøgelser, der viser, at kønsdiversitet har en korrelation med bedre finansiel performance.</p>
<p>Medarbejderomsætningshastighed</p> <p>%</p>	<p>Medarbejderomsætningshastighed beregnes for både frivilligt og ufrivilligt forladende medarbejdere. Pensioneringer indgår i de ufrivilligt forladende medarbejdere.</p> <p>Beregning: ((Frivillige + Ufrivillige forladende FTE'er) / FTE'er) * 100.</p>	<p>Især er den frivillige medarbejderomsætningshastighed interessant, idet den viser, hvor god selskabet er til at holde på sine medarbejdere og dermed viden og kunnen.</p>
<p>Sygefravær</p> <p>Dage/FTE</p>	<p>Antal hele dage medarbejderne er syge og derfor ikke på job i forhold til total antal FTE'er. Barselsorlov er ikke inkluderet.</p> <p>Beregning: Antal sygedage for alle egne FTE'er i perioden / Total FTE'er.</p>	<p>Hvis selskabet har et uforholdsmæssigt stort antal sygedage pr. FTE, kan det indikere en lavere medarbejdertilfredshed og/eller sikkerhedsproblemer.</p> <p>Udover at være dyrt kan det også lede til problemer med at tiltrække talent.</p>
<p>Fastholdelse af kunder</p> <p>%</p>	<p>Andel af fastholdte kunder fra den ene periode til den næste.</p> <p>Beregning: (((Antal kunder ved afslutning af perioden) – (Nye kunder, der er kommet til i perioden))/(Antal kunder ved begyndelsen af perioden)) * 100.</p> <p>Der henvises til note G.</p> <p>Banken anser endvidere resultatet af den største kundemåling vedrørende danske pengeinstitutter (over 60.000 respondenter i seneste måling) udarbejdet af Voxmeter om bl.a. kundetilfredshed som dækkende for en vurdering af kundetilfredsheden i banken.</p> <p>Banken er i målingerne fra januar 2020, januar 2021, januar 2022 og januar 2023 placeret i den bedste halvdel på dette parameter.</p>	<p>Dette nøgletal kan ses som en tilnærmelse for måling af kundetilfredshed, som ofte ikke er sammenlignelig på tværs af selskaber.</p> <p>En faldende eller lav Fastholdelse af kunder kan indikere, at den fremtidige omsætning måske bliver dyrere eller mere problematisk at fastholde.</p>

Praksis for hoved- og nøgletal

⁵ Definitioner ESG-nøgletal – Governance

Nøgletal / Enhed	Forklaring og definition af nøgletallet	Begrundelse for nøgletallet
Bestyrelsens kønsdiversitet %	Kønsdiversitet for de repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer. Beregning: $(\text{Antal kvindelige repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer} / \text{Antal repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer i alt}) * 100$. Der henvises til note H.	Der er lavet flere undersøgelser, der viser, at kønsdiversitet har en korrelation med bedre finansiell performance.
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder %	Måler aktivitetsniveauet for bestyrelsesmedlemmer. Beregning: $(\sum \text{Antal bestyrelsesmøder med tilstedeværelse}) \text{ pr. bestyrelsesmedlem} / (\text{Antal bestyrelsesmøder i alt} * \text{Antal bestyrelsesmedlemmer}) * 100$.	En relativt lav eller faldende tilstedeværelse kan indikere mindre opmærksomhed på bestyrelsesarbejdet, hvilket kan indikere en risikabel ledelseskultur.
Lønforskel mellem CEO og medarbejdere Gange	Hvor mange gange medarbejdernes medianløn kan dækkes af CEO-kompensationen som et udtryk for social lighed. Beregning: $\text{CEO kompensation} / \text{Medarbejderløn (løn og pension)}$. Bemærk, at banken ved opgørelsen af nøgletallet har anvendt et gennemsnitstal i stedet for et mediantal for Medarbejderlønnen.	En relativt høj eller stigende Lønforskel mellem CEO og medarbejdere kan udtrykke selskabets værdiansættelse af CEO'en ift. den almindelige medarbejder. Dette nøgletal kan sammenlignes med selskabets finansielle performance – og hvis denne modsat er relativt lav eller faldende, kan det måske overvejes, om aflønningspakken er socialt passende, og det kan måske også indikere en risikabel ledelseskultur.

Øvrige bemærkninger og noter

Øvrige bemærkninger

Ringkjøbing Landbobank fusionerede med Nordjyske Bank den 8. juni 2018. Idet 2018 dermed ikke var et helt driftsår for den fusionerede bank, er der vedrørende de oplyste nøgletal ikke anført sammenligningstal for 2018. Kun hvor der er tale om ultimo tal, er disse anført for 2018.

Visse sammenligningstal for 2019 og 2020 blev i ESG-rapporten for 2021 justeret på grund af opdaterede data og ændrede opgørelsesmetoder, herunder ændrede myndighedsoplysninger.

Noter

- ^A Banken opgør og rapporterer scope 1 og scope 2 emissioner samt scope 3 emissioner for udlån og investeringer. Andre scope 3 emissioner – herunder andel af indirekte emissioner hos Bankdata og JN Data m.fl. – indgår ikke i opgørelsen.
- ^B Banken anvender den markedsbaserede metode. I forhold til den lokationsbaserede metode foretages der ved den markedsbaserede metode fradrag for købte oprindelsesgarantier – også kaldet grønne certifikater. Banken køber strøm, der produceres af vedvarende energikilder. De opgivne tal er således netto efter fradrag for køb af grøn strøm.
- ^C Vedrørende 2020 blev der købt certificerede "Gold Standard" klimakreditter, og vedrørende 2021 og 2022 er der købt certificerede klimakreditter i South Poles Kariba projekt i det nordlige Zimbabwe.
- ^D Hvor mange procent af de investerede midler i investeringsforeningsbeviser i bankens puljeordning "Puljeinvestering Bankvalg" og plejeordninger "FriFormuePleje", "FriFormuePleje – Gavekonto", "FriFormuePleje - Kreditorbeskyttede midler", "FriFormuePleje VSO" og "PensionsFormuePleje", som er investeret i fonde med bæredygtigt aftryk.
- ^E Definitionen af Øvrige ledelseslag er ændret i 2022. Som Øvrige ledelseslag defineres nu: Direktionsmedlemmer (anmeldt over for Erhvervsstyrelsen) og medarbejdere, der organisatorisk er på samme ledelseslag som direktionen, samt medarbejdere med personaleansvar, som refererer enten direkte til direktionen eller til medarbejdere, der organisatorisk er på samme niveau som direktionen. Sammenligningstallet for ultimo 2021 er tilpasset den nye definition. Sammenligningstallene for ultimo 2018, ultimo 2019 og ultimo 2020 er ikke tilrettet.
- ^F Er medtaget første gang for 2022. Sammenligningstal for 2021 er tilføjet.
- ^G Er medtaget første gang for 2022. Sammenligningstal for 2020 og 2021 er tilføjet.
- ^H Nøgletallet er i 2022 ændret til at blive opgjørt ud fra repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer i stedet for den samlede bestyrelse. Sammenligningstallene for ultimo 2018, ultimo 2019, ultimo 2020 og ultimo 2021 er tilrettet.
- ^I For uddybende forklaringer, definitioner og begrundelser henvises til publikationen "ESG-hoved- og nøgletal i årsrapporten" udgivet af Finansforeningen, FSR – danske revisorer og Nasdaq Copenhagen, januar 2022.

*FN Global Compacts Ti Principper

Menneskerettigheder

Princip 1: Virksomheder bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder inden for virksomhedens indflydelseområde; og

Princip 2: sikre at de ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne

Arbejdstagerrettigheder

Princip 3: Virksomheder bør opretholde friheden til organisering og anerkende arbejdstageres ret til kollektive forhandlinger; og

Princip 4: støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde; og

Princip 5: støtte afskaffelse af børnearbejde; og

Princip 6: eliminere diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold

Miljø

Princip 7: Virksomheder bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer; og

Princip 8: tage initiativer til at fremme større miljømæssig ansvarlighed; og

Princip 9: tilskynde udvikling og udbredelse af miljøvenlige teknologier

Antikorrruption

Princip 10: Virksomheder bør modarbejde alle former for korrupsion, herunder afpresning og bestikkelse

Kompetent
Handlekraftig
Ordentlig

Ringkjøbing Landbobank A/S
Torvet 1 · 6950 Ringkjøbing
Tlf. 97 32 11 66 · post@landbobanken.dk
landbobanken.dk
CVR-nr. 37536814

